

ఆంగ్ల విభాగము

English Section

A

abide *v.* వాతేమారేర్ /vātēmā rēr/
 ability *v.* జోర్ /jōr/
 able to see, in the way it is seen *n.* దేకజు /dēkaju/
 above *n.* ఉంచ /uñcam/
 absent నాకాల్ /nākāl/
 absorb *v.* ఖిందాగో /khiñcāgo/
 abstract concept *adj.* మాలంఛజక్ /mālam chañjakō/
 acacia tree బొమ్మోళీర్ ఝాడ్ /bommōlīr jhāḍ/
 acceptance *n.* మానేర్ /mānēr/
 accession *n.* భల్గే /bhalge/; *n.* స్వీకార్ /svikār/
 accident *v.* తక్కుర్ /ṭhakkar/
 accidental *adj.* అచానక్ /acānak/
 accidentally *adv.* అచానక్ /acānak/;
adv. అచానక్ /acānak/
 accost *v.* బోల్ /bōl/
 account ఖాతా /khātā/
 accusing someone బదనామ్ పాడేర్ /badanām pādēr/
 acquiring *v.* పాప్ పట్కేర్ /pāp paṭkēr/
 acre *n.* ఎకర్ /ekar/
 acrid *n.* కుడి /kuḍi/
 across *adv.* ఆడో /āḍō/
 active *adj.* ఛామ్కేసి /chañpkēsi/
 actual *n.* అస్లి /asli/
 adamant *adj.* నసల్దో /nasaldō/
 adjacent *adj.* ధాయి /dhamyi/
 adopt *v.* గోదేన్ లేలా /gōdēn lēlām/
 adoption *n.* గోద్ /gōd/
 adoptive mother పాళీజకో యాడి /pālījakō yāḍi/
 advance *n.* బయానా /bayānā/
 advise గ్యాన్ కామ్ /gyān kañ/
 advocate *v.* బయిస్కరేరో /bayiskarēro/
 aeroplane *n.* హవాయి /havāyi/
 affectionate child హూస్సేర్ బేటా /hūmssēr bēṭā/
 affectionate words *n.* మీటి వాతే /mīṭi vātē/
 afraid *v.* చమక్ /camak/
 Africa continent ఆఫ్రికా ఖండం /āphrikā khaṇḍam/
 after *adj.* పచ్చేర్ /paccēr/
 after coming *adj.* ఆన్ /ān/
 after estimate అందాజో దేక్ /andājo dēk/
 after telling *adv.* కన్ /kan/
 after throwing ఖ్యాంచన్ /khyāñcan/

afternoon *n.* దొప్పేర్ /dopper/
 against *n.* ఆంగ /āṅgañ/; *n.* సమ్నాక్ /samnāk/
 age *n.* ఉడ్ /iḍ/; *n.* ఉమర్ /umar/
 agree మాన్ల /mānlañ/
 agriculture *n.* యెసామి /yesāmi/
 alarm *n.* ధమ్మి /dhamki/
 alcohol *n.* సింది /sindi/
 alcoholic *n.* పియోట్ /piyōṭ/; *n.* రిమ్మా /rimmā/
 align *n.* భల్గే /bhalge/; *v.* హుబాడ్ /hubāḍ/
 alike *adv.* కూబ్ ఆచ్ /kūb āc/
 all *pron.* సే /sē/
 alone *n.* ఏక్లోజ్ /ēklōj/
 aloof *adv.* ఏక్లోజ్ /ēklōj/
 altogether *adv.* సే /sē/
 altruistic *adj.* ఇమాని /imāni/
 always *pron.* కన్న /kanna/
 amnesia *n.* భుల్జాయేర్ /bhuljāyēr/; *n.* భూలేర్ /bhūlēr/
 among the stones *adv.* భాటామా /bhāṭāmā/
 amulet *n.* మందోళ్యా /mandolāyā/
 analyse *v.* హామ్సా పాడేర్ /hāmśa pādēr/
 ancestral *adj.* తంత్యా /tantiyā/
 and *conj.* ఉజ్జి /ujji/; *conj.* వజ్జి /vajji/
 anger *n.* రీస్ /rīs/
 anklets కసె /kase/ *n.* ఘుగ్రా /ghugrā/
 announce *v.* ఎలాన్కర్ /elānkar/
 annual *n.* బారిమాస్ /bārimās/
 answer జవాబ్ /javāb/
 ant *n.* కీడి /kiḍi/
 antelope *n.* చితిలి /citili/
 anterior *adj.* ధర్అగిడియా /dharagiḍiyā/
 anybody కేతివతోయి /kētivatōyi/
 anyhow కుయింతి /kuyiñti/ *adv.* పక్కా /pakkā/
 anyone *pron.* కుణితి /kuṇiti/ కేనితి /kēniti/
 anything *adv.* కుణసితి /kuṇasiti/
 anytime *adv.* కన్నాయితోయి /kannāyitōyi/
 apology *n.* మాఫికర్ /māphikar/
 apple సేపు /sēpu/
 application *v.* రకాడ్ /rakāḍ/
 apply *v.* చావజత్రా /cāvajatrā/; *v.* పురోవజ్ /purōvajū/
 appoint *v.* రకాడ్ /rakāḍ/
 appreciate *v.* తారిఫ్ /tāriph/

approach *n.* గలమా /galamā/
 appropriate *adj.* చావజత్రా /cāvajatrā/
     adj. పూర్వజత్రా /pūrvajatrā/
 approximately *adv.* ధైఃధైసి /ḍhaiṁ ḍhaiṁsi/
 apricot జాంబు /jāmbu/
 apropos *adv.* వేళానఁ /vēlānaṁ/
 aquatic *n.* పాణి /pāṇi/
 archaic *adj.* ప్యానార్ /pyānār/
 architect *n.* భాందేవాళో /bhāndēvālō/
 aristocrat *n.* ధరియా /dhariyā/
 arm *n.* ఖవో /khavo/
 armpit *n.* కాంకో /kāṅkō/
 army *n.* సిపాయి /sipāyi/
 arouse *v.* జగావో /jagāvo/
 arrange *v.* సదర్ /sadar/ సవలత్ /savalat/;
     v. సొదార్ /sodār/
 array *v.* సొదార్ /sodār/
 arrest *n.* గిరప్తార్ /giraptār/
 arrival *n.* భగ్గో /bhaḷge/
 arrive; come *v.* ఆయేర్ /āyēr/
 artist *n.* చిత్రకార్ /citrakār/
 as *adj.* ఓర్నయి /ōrnayi/
 as lengthy *adv.* లాంబోసో /lāmbōsō/
 as per law *adv.* నాయమేతి /nāyamēti/
 ash *n.* రాక్ /rāk/

Asia continent ఆసియా ఖండం /āsiyā khaṇḍam/
 ask *v.* ధప్ /dhap/
 asking *n.* సవాల్ పూంచేర్ /savāl pūñcēr/
 asthma *n.* మోసా /mōsa/
 at *adv.* లారఁ /lāraṁ/
 at that time *n.* ఓ వేళామా /ō vēlāmā/
 attach *v.* చుంటాడ్ /cuṇṭāḍ/
 attain *v.* జిత్లామ్ /jitlām/
 attend *v.* భగ్గో /bhaḷge/
 attention *n.* ధ్యాన్ /dhyān/
 attire *v.* సొదార్ /sodār/
 attitude *n.* కణ్ణి /kaṇṇi/; *n.* గొణ్ /goṇ/
 attraction *v.* ఖ్యాంచేర్ /khyāñcēr/
 attractive *adj.* జీవతోదారో /jīvtōḍārō/
 aubergine *n.* వ్యాంగణ్ /vyāṅgaṇ/
 auction హర్రాస్ /harrās/
 augment *v.* కులా /kulā/
 aunt *n.* మామి /māmi/; *n.* సాసు /sāsu/
 authority నాయకీమా /nāyakīmā/
 auto *n.* ఆటోరిక్షా /āṭōriḱṣā/
 avert *v.* థమాడ్ /thamāḍ/
 awaken *n.* జాగన్ /jāgan/
 away *adv.* పర్లేవుడి /parlēvuḍi/
 axle *n.* ఇరుసు /irusu/

B

babble *v.* భడ్భడియా /bhaḍbhaḍiyā/
 babbling బక్రో /bakro/
 baboon *n.* హాణుత్ /haṇut/
 baby *n.* బాళక్ /bālak/
 back *n.* పూటో /pūṭō/; *adj.* ప్యానార్ /pyānār/
 back pain ధ్యాక్ దుక్రి /chvāk dukri/
 backbone *n.* చ్వాకేర్ హడ్కా /cvākēr haḍkā/
 backward *adv.* లారఁ /lāraṁ/
 backyard *n.* ఖేత్ /khēt/; *n.* వాడి /vāḍi/
 bad *v.* ఖరాప్ /kharāp/; *adj.* ఖరాప్ /kharāp/
 bad looks from others *n.* నంజర్ /nañjar/
 bag కోట్లి /kōtli/ *n.* చంచి /cañci/
 balance *n.* తక్కి /takḍi/; *v.* బరోబర్ /barōbar/
 ball *n.* చెండు /ceṇḍu/
 ball of string *adj.* ధేరా /dhērā/
 banana *n.* కేళా /kēḷā/
 band *n.* నాడ /nāḍa/; *n.* బాజా బజంత్రీలు /bājā bajantrīlu/

bandage పాట్టో /pāṭṭō/
 bandicoot *n.* ధూన్ /ḍhūṁs/
 bandy *v.* కెరా /kerā/
 bang *n.* బందుకేర్ చోట్ /bandukēr cōṭ/
 bangle *n.* బంగ్లీ /baṅḍlī/; *n.* సిసి /sisi/
 bank *n.* కొనోరా /konorā/; *n.* దరి /dari/; *n.* పాళ్ళి /pāl/
 barber *n.* నావి /nāvi/
 bargain *n.* మోల్కరేర్ /mōlkarēr/;
     n. మోల్కరేర్ /mōlkarēr/
 barking *n.* బస్త్రో /basro/
 barn *n.* గాబ్ /gāb/
 barren *n.* పడావ్ /paḍāv/
 base *adj.* తళ్ళి /taḷḷi/; *n.* బునాది /bunādi/
 basil *n.* తొళ్ళి /toḷciṁ/
 basket ఓల్లా /ōḷḷā/ *n.* వోల్లా /vōḷḷā/
 bassia *n.* అంబాడీర్ భాజ్జి /ambāḍīr bhājji/
 bath *n.* హంగోళి /haṅgōḷi/

bay *n.* రాజ్ఞో /rājñō/
 be *v.* వేజా /vējā/; *v.* వేర్ /vēr/
 be concave *n.* ఖోబో /khōbo/
 be stuck *v.* సాంక్తో /sāṅkṭō/
 beam *n.* దోని /dōni/; *n.* లాకడ్ /lākāḍ/
 bean *n.* వాలొళి /vāloḷi/
 beard *n.* ద్వాడి /ḍvāḍi/
 beat *n.* చోట్ /cōṭ/; *n.* లగా /lagā/
 became good *v.* అచ్చోవేగో /āccovēgo/
 because *adv.* హనుకన్ /hanukan/
 because of *conj.* కాణ్ణఁ /kāṇṇaṁ/
 because of that జన్నాజ్ /jannāj/
 becoming bankrupt భికారి యెగో /bhikāri yego/
 becoming fat జాడోవేర్ /jāḍōvēr/
 becoming separate *v.* టాళ్ /ṭāḷ/
 becoming unconscious ఘేరి ఆయేర్ /ghēri āyer/
 bed *n.* గొడ్డి /godḍi/; *n.* వచాణో /vacāṇō/;
     v. సవార్దఁ /savārdaṁ/
 bedspread *n.* చెద్దర్ /ceddar/; *n.* జంఖాన /jaṅkhāna/
 bee *n.* ఫుందా /phūndā/
 beed *n.* లాల్లి /lālḍi/
 before *adv.* ఆంగఁ /āṅgaṁ/;
     adv. ధరాలగడియా /dharagaḍiyā/
 begging *n.* భీక్ /bhīk/
 beginning *n.* సురు /suru/
 behave *v.* చాలాయేర్ /caḷālayēr/
 behind *n.* పాచ్చఁ /pāccaṁ/
 being affectionate *n.* ఖూబ్ఆన్ /khūbāc/
 being at the back లారఁ /lāraṁ/
 being conscious జాగ్రోచఁ /jāgrōcaṁ/
 being ill తంజ్రి /taṅjro/
 being itchy భళభళాయేర్ /bhaḷbhaḷāyēr/
 being proud *n.* మస్తీ /mastī/
 being rough *adj.* ఖాందాళో /khāncālō/
 being spread *n.* ఝమ్జాయేర్ /jhamjāyēr/
 being sticky గూందేర్నై /gūndērnai/
 believe *v.* విశ్వాస్ /viśvās/
 belly *n.* పేట్ /pēṭ/; *n.* ఫూలియాయో /phūliyāyō/
 belongings *n.* జాయ్జాత్ /jāmyijāt/
 beloved *v.* వాలో /vālō/
 belt *n.* పట్టెడా /paṭṭeḍā/
 bend *v.* నవాదఁ /navādaṁ/; *v.* నవ్ /nav/ వాళో /vālō/;
     n. వాళ్ /vāl/; *v.* వాళ్లఁ /vālḍaṁ/
 bends *n.* నవన్ /navan/

bereavement *n.* ఖోల్దో /khōldo/
 besides *adv.* నతో /natō/
 bet *n.* సెర్తు /sertu/
 between *adj.* వచ్చేల /vaccēla/
 beverage *n.* పాణీ /pāṇi/
 big *adv.* అస్మాన్ /asmān/; *adj.* పక్కొచ్చాడో /pakkocvāḍō/;
     adj. మాటో /mōṭō/
 big ant మకోడ /makōḍa/
 big bundle of hay పరాళేర్వామి /parālērvāmi/
 big needle సూయో /sūyō/
 big spoon *n.* కొర్వో /korco/
 big tiger *n.* జనావర్ /janāvar/
 big water container for drinking water *n.* కోల్లి /kōḷḍi/
 big way *adj.* మోటోసో /mōṭōso/
 bight *n.* ఫందో /phando/
 bile *n.* గుమ్మి /gumḍi/
 bind *v.* భాందినో /bhāndinō/
 binding *n.* జిమ్మెదారి /jimmedāri/; *n.* వయిర్
     అట్ట /vayir aṭṭa/
 bird *n.* పిట్ట /piṭṭa/ పిట్టి /piṭṭi/
 bird of quail genus బోలియా /ṭōliyā/
 birth *n.* జనమ్ /janam/
 birth defect గ్యాణోహుయో /gyāṇōhuyō/
 bit *n.* తున్కు /tunka/
 bitch *n.* కొత్రి /kotri/
 bite *v.* గాంట్ /gāṇṭ/
 bitter *adj.* కుడి /kuḍi/
 bitter gourd *n.* కరేలా /karēlā/
 bit; piece; strip *n.* పేడ్ /pēḍ/
 black *n.* కాళో /kāḷō/; *adj.* కాళో /kāḷō/ మసళ్ /masaḷ/
 blacksmith *n.* కమార్ /kamār/
 blade *n.* పత్తి /patti/; *n.* మక్కా /makkā/; *n.* సర్రా /sarrā/
 blanket *n.* ఘూంగ్డి /ghūṅḍi/
 blast *v.* ఫోడ్ /phōḍ/
 blaze *n.* హొళి /hōḷi/
 blazer *n.* కోట్ /kōṭ/
 bleat *v.* గుణసరో /guṇasro/
 bleeding from wound *n.* రాద్ /rād/
 blend *v.* భల్గె /bhaḷge/
 blight *n.* కొశారి /kośāri/; *n.* రోగ్ /rōg/
 blind *adj.* అంది /āndi/; *adj.* కాణో /kāṇō/
 blind belief *n.* అందిమానేర్ /āndimānēr/
 block *n.* బిగడాయేర్ /bigaḍāyēr/
 blockade *v.* ఘేర్లొ /ghērlo/

blood *n.* లోయి /lōyi/
 blouse *n.* కాంచీ /kāncī/
 blow *n.* పుంకార్ /phuṅkāṛ/; *v.* పూలేరో /phūlērō/
 blue *n.* నీలో /nīlo/
 body *n.* జీవ్వా /jīvdā/; *v.* మూయో /mūyō/
 bog *n.* బాడవా /bāḍavā/
 boil *n.* ఉకళో /ukaḷō/; *v.* ఉక్కు /ukḷam/
 boiled *n.* ఉకళోగి /ukaḷgi/
 boil; blister *n.* ఫోడా /phōḍā/
 bolt *n.* చిల్ల /cilla/; *n.* బేడం /bēḍam/; *n.* వియ్య /vijhli/
 bondage *n.* కట్టంద్ /kaṭṭband/; *n.* గులామ్ /gulām/
 bone హడక /haḍaka/ *n.* హడ్కా /haḍkā/
 bookshelf వైర అర్రా /vair arrā/
 boot *n.* జూతే /jūtē/
 bore *n.* కటాళో /kaṭāḷo/
 born *adj.* హుయో /huyō/
 bossism హుక్మత్ /hukmat/
 bottle *v.* లోటిమా పకడ్ /loṭimā pakaḍ/; *n.* సిసి /sisi/
 bottom *adj.* హేటం /hēṭam/
 boulder *n.* భాట /bhāṭa/
 bounce *n.* ధక్కా /dhakkā/; *v.* వచ్చుచు
 పడేర్ /vackaḷan paḍēr/
 boundary *n.* ఇలాకో /ilākō/; *n.* గెట్టు /geṭtu/;
n. సివాల్ /sivāṁr/
 bow *n.* బాణం /bāṇam/
 bow before god *n.* ధోక్ /dhōk/
 bowl *v.* రడాయేర్ /raḍāyēr/
 box *n.* పిపా /pipā/ బుడ్డి /buḍḍi/; *n.* సందుక్ /sanduk/
 boy *n.* ఛవ్రా /chvārā/
 boyish *adj.* నాన్కా /nānkā/; *adj.* భోళ్ళ /bhōḷka/
 bracelet *n.* కొల్లా /kolḍā/; *n.* కొల్లా /kolḍā/ కొల్లా /kōḷḍā/
 brain *n.* భేజో /bhējo/
 bran *n.* చూరో /cūro/; *n.* పొట్టు /poṭṭu/
 branch *n.* ద్వారీ /dvārī/; *v.* ఫాంకాపూట్ /phāṅkāphūṭ/;
v. ఫాటేరో /phāṭēro/
 branching *n.* ఫ్యాల్గి /phyālgi/
 brass *adj.* పిట్టో /pitlo/
 bread *n.* బాటి /bāṭi/
 break *v.* తోడ్ /tōḍ/; *v.* తోడాక్ /tōḍāk/; *v.* పూట్
 గో /phūṭ gō/; *n.* పూట్ గో /phūṭ gō/; *v.* ఫోడ్ /phōḍ/
 break it *v.* టోడ్నాకో /ṭōḍnākō/
 breast *n.* బచ్చిర్ /baccir/
 breath *n.* వాన్ /vāṁs/
 breed *n.* జాత్ /jāt/

breeze శిశ్ /śiṣh/
 brick ఇటిక /itika/
 bride *n.* నవ్లేరి /navlēri/
 bright *adj.* రూంక్రో /jhāṅkrō/; *adj.* వజాళో /vajālō/
 bristle *n.* పోస /pōsa/
 broken టూట్ గి /tūt gi/ *adj.* ఫుటేర్ /phuṭēr/
 broken hard coconut *n.* కాచ్చి /kāclī/
 brooks *n.* ఖాళ్యా /khālyā/
 broomstick *n.* బాణ్ణి /bāṇṇi/
 brother *n.* భాయి /bhāyi/
 brother-in-law *n.* భనోయి /bhanōyi/
 brush *n.* కులా /kulā/; *v.* మాంజ్లం /māṅjlam/; *n.* లూ /lū/
 brushing మాంజేర్ /māṅjēr/
 bucket *n.* బొక్కెన /bokkena/
 Buddhism *adj.* బౌద్ధ జాత్ /baudda jāṭ/
 buffalo *n.* భ్యాసా /bhyāṁsā/; *n.* భ్యాసి /bhyāṁsi/
 bug *n.* కొశారి /kośāri/; *n.* నల్లి /nalli/
 building up the fire ఆంచ్ జాదాకర్ /āṅc jādākar/
 bulb *n.* బుగ్గ /bugga/
 bull *n.* బళద్ /baḷad/; *n.* సాండియా /sāṇḍiyā/
 bully *n.* రళేటు /raḷēṭu/
 bump *n.* ఫోడా /phōḍā/
 bundle *n.* పాళ్ /pāl/; *n.* పోట్ /pōṭ/ బిండా /biṇḍā/;
n. భారో /bhārō/
 burly *adv.* జాడో /jāḍo/
 burn *v.* బాళేనం /bālēnaṁ/ బాళ్ /bāl/; *v.* భూంజ్ /bhūṅj/;
n. లాగ్రో /lāgro/
 burning *v.* బాగ్లో /baḷgō/; *v.* బళోచం /baḷrōcam/
 burning fire *v.* లాగ్రో /lāgro/
 burnt *n.* బాగ్లో /baḷgō/
 burrow దల్లా /dalḍā/ *n.* వేజ్ /vēj/
 bury *n.* గాడ్ /gāḍ/
 bush బొక్కా /bockā/
 business organization వ్యాపార్ /vyāpār/
 bust *n.* ఛామ్తి /chāṁtti/
 but *conj.* నపణ్ /napan/; *adv.* లపణ్ /lapaṇ/
 butcher *v.* కాటేర్ /kaṭēr/; *n.* ఖటిక్ /khaṭik/;
n. ఖటిక్ /khaṭik/
 butter *n.* నూణి /nūṇi/
 buttocks పూండ్ /pūnd/
 by the side of *n.* సామ్ /sām/
 by threatening *v.* చమ్కాన్ /camkāṇ/
 bygone *v.* బుజర్గోజకో /bujargojako/

C

cabbage *n.* క్యాబేజి /kyābēji/
 cabin *n.* అల్మార్ /almār/
 calf *n.* కేల్లా /kēldā/
 call *n.* పకార్ /pakār/; *n.* బలా /balā/;
     v. హాంక్మార్ /hānkmār/
 calm *v.* సమ్జాఁ /samjāñ/
 camel *n.* హుంటడి /hunṭaḍi/
 can be given దేవాసు /dēvāsu/
 can get it *v.* లాయెసారు /lāyesāru/
 canal *n.* కాల్వా /kālvā/
 cancel *v.* ఖులానాక్ /khulānāk/
 cancellation *n.* రద్ /rad/
 candle *n.* మ్యాణేర్ దీయా /myāñēr dīyō/
 cantankerous *n.* కళెంకి /kaḷēnki/
 capability *n.* ఆయిసత్ /āyisat/
 care *n.* అట్కళేతి /aṭkaḷēti/
 carefully *adv.* ఢీలో /ḍhīlō/
 carelessly *adv.* బగర్ అట్కళేతి /bagar aṭkaḷēti/
 carpenter *n.* ఖాత్తి /khātti/
 carpenter's adze *n.* బార్షా /bārṣā/
 carriage *n.* ఢంగ్ /ḍhaṅg/
 carve *v.* చోల్ /chōl/
 case *n.* కారణ్ /kāraṇ/
 cash *n.* నగద్ /nagad/
 cashew nut tree *n.* భలామార్ ఝాడ్ /bhalāmār jhāḍ/
 caste *n.* కళాల్ /kaḷāl/; *n.* జాత్ /jāt/
 cat *n.* బిస్సి /bissi/
 catch *n.* పకడ్ /pakaḍ/
 caution *n.* వకత్ /vakat/
 cavity *n.* ఖోబో /khōbo/
 cease *v.* చోడ్ /chōḍ/
 cemetery *n.* మసాణ్ /masāṇ/
 centipede *n.* జోగ్ /jōg/
 chafe *v.* ఆగ్ బూకరి /āg būkari/
 chaff *n.* బాల్లి /bāldi/
 chain *n.* సాంకడ్ /sāṅkad/; *n.* హార్ /hār/
 chair *n.* కుర్చి /kurci/
 chameleon *n.* డాక్టో ఘాడో /ḍākṭō ghōḍō/
 chance *n.* అదన్ /adan/; *n.* దేకన్ /dēkan/
 chant *v.* బోలేరో /bōlērō/
 character *n.* ఆంక్ /āñk/; *n.* గొణ్ /goṇ/; *n.* గొణ్ /goṇ/;
     n. నిశాని /niśāni/

characters *n.* గొణ్ /goṇ/
 charm *v.* మంతర్ మార్ /mantar mār/
 charming *adj.* ఆచ్చోదికావజకో /āccōdikāvajakō/
 charmingly *adv.* లాడేతి /lāḍēti/
 chase *v.* భడ్కాయేర్ /bhaḍkāyēr/
 chase by running డపట్ /ḍapaṭ/
 cheated *adj.* ధోకపడగో /dhōkapaḍago/
 check *n.* ఖ్వాల్ /khvālē/
 check out *v.* దేకెరో /dēkerō/
 checking attendance ఆయేజు దేక్ /āyēju dēk/
 cheese *n.* బళి /baḷi/
 chest *n.* ఛాత్తి /chāṁtti/; *n.* హీక్ /hīk/
 chickpea *n.* చెన్గ్య /cengya/
 childbirth *n.* పీడే /pīḍē/
 children *n.* ఛుచాపర్ /chucāpar/
 chilly *adj.* మర్చా /marcā/
 chimera *n.* తాలొ /నకామ్ /ṭhālo/nakām/
 chimney *n.* ధూయేరో బొంగు /dhūyēro boṅgu/
 chip *n.* టొక్డా /ṭokḍā/; *n.* పేడ్ /pēḍ/
 chisel *n.* ఉలి /uli/
 choice *n.* ఒట్ /ōṭ/; *n.* చున్లెర్ /cunlēr/
 chop *v.* ఫర్ /phar/
 chops *n.* చీరేరో /chīrēro/
 chronicle *n.* పెనార్ /penār/; *n.* ప్యానార్ /pyānār/
 chutney *n.* అచార్ /acār/; *n.* ఖ్వాడి /khvāḍi/
 cinder లూడి /lūḍi/
 cinema *n.* సిల్మా /silma/
 circling *n.* వింట్రి /vinṭrō/; *n.* వీంట్ /vīṇṭ/
 circular; rounded; spherical *adj.* ఘోళాణ్ /ghōḷāṇ/
 cistern *n.* డబ్బో /ḍabbō/
 city *n.* గామ్ /gām/; *n.* పార్ /ṣār/
 claim *v.* పీసభాంద్ /pīsabhāñd/
 clan *n.* పాడా /pāḍā/
 class *n.* తరగత్ /taragat/
 classifications *n.* టాళనాకేర్ /ṭāḷnākēr/
 clay *n.* మాళేర్ధూడ్ /mālērdhūḍ/
 clean *n.* సాఫ్కరేర్ /sāphkarēr/
 cleanliness *n.* చత్రాయి /catrāyi/
 clearly *adv.* కూబ్ ఆచ్ /kūb āc/
 clerk *n.* గుమస్తా /gumastā/
 clever చలాకి /calāki/
 climate *n.* వాతావరణం /vātāvaraṇam/

climb *v.* చాడ /camḍ/; *v.* చాడ /camḍ/
 close *adj.* ధాయి /ḍhaṁyi/
 cloth worn around waist *n.* ధోతి /dhōti/
 cloths *n.* లతోడ్డా /latokḍā/
 cloud *n.* వాజళ్ /vājal/
 cloud of dust *n.* అంగోళో /aṅgolō/
 clout *n.* కొచోటి /kocōṭi/
 cloves *n.* లూంగ్ /lūṅg/
 coarse brown sugar *n.* గోళ్ /gōḷ/
 cock కుక్టో /kukḍo/
 cockroach *n.* కొశారి /kośāri/
 cock's crow బాంగ్రో /bāṅgro/
 coconut *n.* నారళ్ /nāraḷ/
 cold *n.* సీ /sī/; *n.* సీళ్ /sīḷō/
 collapsed కూల్గో /kūlgō/
 collect *v.* వసూల్ కరేర్ /vasūl karēr/
 collection *n.* భెళిభేళాయో /bheḷibheḷāyō/
 comb *n.* కాంగ్సి /kāṅsi/; *v.* వా /vā/
 combine *v.* గొళావో /golāvo/; *v.* ధాన్ /dhān/
 combing *n.* వాయేరో /vāyērō/
 come *v.* ఆ /ā/; *v.* ఆరోచూఁ /ārōcūṁ/; *v.* ఆవో /āvō/
 come and get లాయోజకో /lāyōjako/
 coming *n.* ఆరి /āri/; *n.* ఆరోచూఁ /ārōcūṁ/
 command *n.* కేరో /kērō/; *n.* హుకుమ్ /hukum/
 common; general *adv.* సాదసీద /sādasīda/
 community *n.* జన్ /jan/
 companion *n.* ప్యారో /pyāro/
 compare *v.* ఫరక్ /pharak/
 compensation *n.* ఫిట్గే /phitgē/
 competition *n.* హప్తే /hapte/; *n.* హూడ్ /hōḍ/
 complaint *n.* పకారేర్ /pakārēr/
 complete ఖుటాడ్ /khuṭāḍ/
 compliant *n.* పకారేర్ /pakārēr/
 compose *v.* జోడేరో /jōḍērō/
 comprise *v.* తారేమా భేళ్ళు /tārēmā bheḷḷaṁ/
 compulsion *v.* జోర్బార్ తి /jōrbār ti/
 compulsory *v.* కూయితి /kūṁyiti/; *v.* నఁ
 తపజు /naṁ tapaṁju/
 conception *n.* బంగ్లా /baṅglā/
 conciliate *v.* కమా /kamā/
 condition *n.* తరిక /tarika/
 conducts *n.* తకుల్ /ṭhakul/
 confidence భరోస /bharōsa/
 confirm *v.* కాట్టో కర్ /kāṭṭō kar/

conglomerate *n.* తరియాయో /tariyāyō/
 connection *n.* నాతో /nāto/
 connects *n.* కలప్ /kalap/; *n.* భేళే /bheḷē/
 conscious *n.* సోయ్ /sōy/
 consciousness భుళి /bhuḷi/ *n.* మాలంవేగి /mālanvēgi/
 console *v.* సమ్జూఁ /samjāṁ/
 consolidate *v.* ఏకకరేర్ /ēkkarēr/
 constituted *adj.* మాండేజకో /māṇḍejako/
 consult *v.* భళ్ళే /bhaḷge/
 contact *n.* భళ్ళే /bhaḷge/
 contend *v.* లడ్ /laḍ/
 continent *n.* ఖండ్ /khaṇḍ/
 continue *v.* వజకో /vaṁjakō/
 control *v.* థమాడ్ /thamāḍ/
 convenient *adj.* వజకో /vajako/
 conversion *n.* బదలాయేర్ /badalāyēr/
 converting *n.* బదలాయేర్ /badalāyēr/
 cooking oil మిటోతేల్ /miṭotēḷ/
 cool *v.* ఒలా /olā/
 cooling సల్వా /salvā/
 coriander leaf *n.* ధణీయార్ పాన్ /dhaṇīyār pān/
 corner *n.* కొనోరా /konorā/
 corpse పీన్గా /pīṅgā/
 correct *v.* సాయాకర్ /sāyākar/
 correcting *n.* సదర్ /sadar/
 corrode *v.* ఖాలఁ /khālaṁ/
 cot *n.* పలంగ్ /palaṅg/
 cotton *n.* రూఁ /rūṁ/
 cough *n.* ఖాసి /khāṁsi/
 counsel *n.* ధంగ్ /dhaṅg/
 count *v.* గణ్తి /gaṇti/; *v.* లెక్కోకర్ /lekkokar/
 course *n.* చాల్ /cāl/
 court న్యాయస్థాన్ /nyāyasthān/
 cover *n.* డాంక్తి /ḍhāṅkṇi/; *n.* భూచ్చో /bhūcno/;
n. భూజ్జో /bhūjṇō/
 covered *adj.* బూరన్ ఛఁజకో /būran chaṁ jakō/
 cow *n.* గావ్డి /gāvḍi/
 crab *n.* క్యాంక్టో /kyāṅkḍo/
 crack *n.* ఫూట్ జా /phūṭ jā/; *v.* ఫోడ్ /phōḍ/;
adj. మోటోసో /mōṭōso/
 cracks *n.* చిర్రా /cirrā/
 cradle *n.* హిందోడో /hindoḍo/
 crawl *v.* గోడియావు చాల్ /gōḍiyāvu cāl/
 cream *n.* థరి /thari/

create v. **బణా** /baṇā/
 creation n. **పుట్ట** /puṭka/; n. **పెదకరేర్** /pedakarēr/
 creature which eats snakes n. **ముంగేస** /muṅgēsa/
 credit n. **నమ్మన్** /naṁmman/
 creeper n. **వేల్** /vēl/
 creeping v. **గొడియాంచాలేర్** /goḍiyāṁ cālēr/
 creepy adj. **సర్కేర్** /sarkēr/
 crimson n. **లాలోచటక్** /lālōcaṭak/
 cripple adj. **టూంట్** /ṭūṇṭō/
 crocodile n. **మంగర్** /maṅgar/
 Crore n. prop. **కరోడ్** /karōḍ/
 cross roads **ఆడ్వాట్** /āḍvāṭ/
 crossing **లంగ్** /laṅg/
 crow n. **కాక్** /kāka/
 crowbar n. **గడ్డపార** /gaḍḍapāra/
 crowd n. **ఝుండ్** /jhūṇḍ/; n. **మహావ్** /maḥāv/;
 n. **సణ్** /saṇ/
 cruel adj. **పాపి** /pāpi/
 crush v. **చురోకర్** /curokar/
 crutch n. **ఫాంకావాళ్ లక్డీ** /phāṅkāvāḷ lakḍī/

crying n. **రో** /rō/
 cuckoo n. prop. **కోబల్** /kōbal/
 cucumber **కాక్డి** /kākḍi/
 cue n. **నిశాని** /niśāni/
 cuffs n. **గొల్పు** /golcu/
 culprit n. **చోర్** /cōr/
 cultivated adj. **పచాయేర్** /pacāyēr/
 culture n. **టీజ్** /tīj/
 cumin n. **జీరో** /jīrō/
 cunning n. **కిలాడి** /kilāḍi/; n. **వట్కార్య** /vaṭkārya/
 cunning fox **తగెవాళో సాళ్యా** /ṭhagevāḷo sāḷyā/
సాళ్యా /sāḷyā/
 curry n. **నొంగ్వాణ్** /noṅgvāṇ/
 curse v. **సరాప్** /sarāp/
 custard apple n. **సీతాఫళ్** /sitāphaḷ/
 custom n. **ఇడ్తి** /iḍti/
 cut n. **కాటేర్** /kāṭēr/ **కొతర్** /kotar/
 cut one **కటాగో** /kaṭāgo/
 cutter with base **కాట్టు** /kāṭṭu/
 cycle n. **సైకిల్** /saikil/

D

dab n. **క్వాళ్** /kvāl/
 dad's younger brother n. **కాక** /kāka/
 damage v. **కులా** /kulā/; n. **బిగడాయేర్** /bigaḍāyēr/
 damp soil **భీనోరేర్** /bhīno rēr/
 dance n. **నాచేర్** /nācēr/; n. **నాచ్** /nāc/
 dancing n. **నాచ్** /nāc/
 danger n. **ఆప్తి** /āpti/; n. **చోట్** /cōṭ/
 danger; accident; casualty n. **ఖత్రా** /khatrā/
 darkness n. **అందారో** /andāro/
 darling adj. **ప్యారి** /pyāri/
 dart n. **తీర్** /tīr/
 dash v. **ధరస్** /dharas/
 dash; souse adv. **దన్కే** /dankē/
 date n. **ఖజ్జురా** /khajjurā/; n. **తారిక్** /tārik/
 daub v. **చొపడ్** /copaḍ/; v. **లీంప్** /limp/
 daughter n. **బేటి** /bēṭi/
 daughter who lost her husband **రండాగిజకో**
బేటి /raṇḍāgijako bēṭi/
 dawn n. **పర్బాతి** /parbāti/; n. **సవారో** /savārō/
 day n. **దాడి** /dāḍi/; n. **దాడో** /dāḍo/; n. **దీయో** /dīmyōṁ/
 daylight n. **దీయో** /dīyōṁ/
 daylight; sunlight n. **జోత్** /jōṭ/

deafness **బ్యారో** /byāro/
 death n. **మర్గో** /margō/
 debilitate v. **వంగ్డెరో కోని** /vaṅgdero kōni/
 decayed state n. **పడావపడ్డి** /paḍāvpaḍgi/
 decent adj. **ఆచ్** /āc/; adj. **వారుజ్** /vāruj/
 decision n. **కేలేర్** /kēlēr/
 declining n. **బుడ్డోజారో** /buḍṭōjārō/
 decoration n. **సొదార్** /sodār/
 deep adj. **ఊండ్** /ūṇḍō/
 deep sleep n. **గ్యారి నిండ్** /gyāri nind/
 deer n. **చితిలి** /citili/
 defeat n. **హార్గో** /hārgō/
 defer v. **థమాడ్** /thamāḍ/
 deficiency n. **ఖోడ్/ఖోట్** /khōḍ/khōṭ/
 deficiency; deficit n. **కాళో** /kāḷō/
 deficient adj. **బనాబరో** /banābarō/
 degenerate n. **బనాగతేరో** /banāgatēro/
 delay n. **ఢీలో** /ḍhīlo/
 deliver v. **జణేర్** /jaṇēr/; v. **దేర్** /dēr/
 deluge v. **డుబాడ్నాక్** /ḍubāḍnāk/
 democratic party **ప్రజాస్వామ్య పార్టీ** /prajāsvāmya pāṭi/
 demolish v. **కులా** /kulā/; v. **పటక్ దు** /paṭak daṁ/

demonstrate *v.* పురోపాడ్ /puropāḍ/
 dense *adj.* గ్యారోగన్ /gyārogac/
 densely *adv.* గ్యారోగన్ /gyārogac/
 dent *n.* కాట్ /kāṭ/
 depart *v.* మర్గో /margō/
 departure *n.* చలెజాయేర్ /calejāyēr/
 depending *n.* అబాదిరేర్ /abādirēr/
 deport *v.* భడ్కాదీనె /bhaḍkāḍīne/
 depth ఉండేమా /uṇḍēmā/
 derivation *n.* హూయేర్ /hūyēr/
 derive *v.* ఆయేర్ /āyēr/; *v.* మంగాయేర్ /maṅgāyēr/
 descend *v.* హుతర్ /hutar/
 descendant; heir *n.* వేల్ /vēl/
 describe *v.* ఖోళన్ కా /khōlan kaṁ/
 desert *n.* ఉస్కూర్ బీడ్ /uskyār bīḍ/
 desiring *n.* మాంగేర్ /māṅgēr/
 detail *v.* వొడోడ్ దామ్ /vodōḍ daṁ/
 deteriorate *v.* నవన్ గో /navasgo/
 devastate *v.* బిగడాయేర్ /bigaḍāyēr/
 develop *v.* బడావ్ నో /baḍāvno/
 devilish *n.* పాపి /pāpi/
 dew *n.* భరప్ /bharap/
 did not go *v.* గోకొని /gōkoni/
 died *v.* మూయో /mūyō/ సమాగోజకో /samāgojako/
 difference *n.* ఫరక్ /pharak/ భేద్ /bhēd/
 difficulty *n.* కష్టాతి /kaṣṭāti/
 dig *v.* ఖోద్ /khōd/
 dig a shallow in depth *n.* పుటిక్యా /puṭikyā/
 digestion *n.* గళేరో /gaḷērō/
 digest, get digested *v.* ధ్మయికర్ /dhamyikar/
 dire *n.* జల్దీర్ /jaldir/
 dirt *adj.* మ్యూల్ /myāl/
 dirty *adj.* మ్యూల్ /myāl/
 dirty hand మెళాళో హాత్ /meḷālō hāt/
 dirty water గడ్డొ పాణి /gaḍḍo pāṇi/
 disability *n.* టూంటో /tūṇṭō/; *n.* వంగ్డెని /vaṅgdeni/
 disarrange *n.* భేళోభాళ్ /bhēḷbhāl/
 discern *v.* ధూండ్ /dhūṇḍ/
 disciple *n.* చేహ /cēḷā/
 discipline *n.* ధంగేతి /dhaṅgēti/;
n. తరికాతిరేణో /tarikātirēṇō/
 disclose *v.* కేరో /kērō/; *v.* బార్ కేర్ /bār kēr/
 discord *v.* వట్టో /vaṭṭō/
 disease *n.* దొక్ /dok/; *n.* బిమారి /bimāri/; *n.* రోగ్ /rōg/

diseased *adj.* దొక్ /dok/
 disgusting *adj.* బల్లా ధంగేరో /ballā dhaṅgēro/
 dish *n.* రాందేర్ /rāndēr/
 dishonesty *n.* బే ఇమాని /bē imāni/
 dismantle *adj.* ఖులానాక్ /khulānāk/
 dispassionate *adj.* బగర్ కపటేర్ /bagar kapaṭēr/
 dispel *v.* ఖో గో /khō gō/
 disperse *v.* భడ్కాయేర్ /bhaḍkāyēr/
 dispose *v.* బగా /bagā/
 disrespectful *adj.* బనా మలాదేరో /banā malādēro/
 dissuade *v.* ఫేర్ /phēr/
 distance ఛెటి /cheṭi/ దూర్ /dūr/
 distribute వ్యాంట్ /vyāṇṭ/
 distribution *n.* దేమెలేర్ /dēmelēr/; *n.* హాస
 పాడేర్ /hāṁsa pāḍēr/
 distrust *n.* గుమాన్ /gumān/
 disturbance *v.* ఛింట్ ఛాంట్ /chīṇṭ chāṇṭ/
 disunited *adj.* దీవడి కర్నాకెజకో /dīvaḍi karnākejakō/
 divorce *n.* మామ్లెతోడేరో /māmlotōḍēro/
 divorced person ఛోడిచాడో /chōḍichāḍō/
 do *v.* కర్ /kar/
 do jumble అత్తర్ పత్తర్ కర్ /attar pattar kar/
 do the damage *v.* ఖరాప్ /kharāp/
 doctrine *n.* జాత్ /jāt/
 dog *n.* కొత్తా /kotrā/
 donkey *n.* గడ్డి /gaddi/
 donor *pron.* దేవాళో /dēvālō/
 don't end *v.* పురోకర్మత్ /purokarmat/
 door *n.* కవాడి /kavāḍi/
 doorbell *n.* కసాప్టి /kasāṭṭi/
 doorway *n.* కడ్పా /kaḍpā/
 douse *v.* ఒలా /olā/
 downfall *n.* బూడ్గో /būḍgo/
 drama *n.* నాటక్ /nāṭak/
 draw *n.* ఖానా /khānā/; *v.* గీస్ /gīs/
 dream *n.* సపనో /sapanō/
 dreary *adj.* రాందీమా ఛామ్ /rāndīmā chaṁ/
 drench *v.* గాళ్ /gāl/
 dried *v.* ఫర్కారో /pharkārō/; *adj.* సూకో /sūko/ సూక్ /sūk/
 సూక్ /sūk/
 dried big round tablets made of bull shit ఛణా /chaṇa/
 dried in sunlight తడ్కేమా సుకాన్ /taḍkēmā sukān/
 drift *n.* జోర్తి /jōrti/
 drill *n.* బర్మా /barma/

drink *v.* పి /pi/
 drive *v.* ఛలా /chaḷā/; *v.* హంకాల /haṅkā/;
 drooping eyelids *n.* మోటిభంపూ /mōṭē bhammrā/
 drop *n.* ఛాంట్ /chāṇṭ/; *v.* ఛోడ్డెరో /chōḍḍēro/;
v. పడేదా /paḍēda/;
 droppings *n.* గోబర్ /gōbar/
 drowned డూబ్లి /dūbgi/
 drum *n.* నంగారా /naṅgārā/
 dry *v.* తావడేమార్రో /tāvḍēmārro/
 dry under sun *v.* సూకాయేర్ /sūkāyēr/
 dual *adj.* జోడి /jōḍi/

duck *n.* బతక్ /batak/
 dumb person *n.* యాండ్ మనిక్యా /yāṇḍo manikyā/
 dump *v.* ఉండా /undā/; *v.* తలా /ṭhalā/
 duration *n.* గెట్టు /geṭṭu/
 dust *n.* అంగోళో /aṅgōḷō/; *n.* దుమ్ము /dummu/
 dust heap వొకల్లి /vokalḷi/
 dusting *n.* యుడ్ కార్ /jhaḍ kār/
 dwarf *n.* పోడ్గా /pōḍgā/
 dye *n.* ఛోప్డెరో /chōpḍēro/
 dying *v.* మర్గో /margō/
 dysentery *n.* పేట్దాలేర్ /pēṭcālēr/

E

each *n.* ఏకేక /ēkēk/
 eagle *n.* సక్రా /sakra/; *n.* సమేలి /samēli/
 ear *n.* కాన్ /kān/
 ear hole కానేర్ వేజ్ /kānēr vēj/
 eardrum *n.* గుబ్లి /gubli/
 early in the morning *v.* పంపోళి
 ఫాట్రిజన /pampōḷi phāṭrijana/
 earn; earns *v.* కమా /kamā/
 earring *n.* కానేర్ కమ్మల్ /kānēr kammal/
 earth *n.* జమ్మి /jammi/; *n.* జాగ్ /jāg/; *n.* ధర్తి /dharti/
 earwax *n.* మళాయి /maḷāyi/
 east *n.* లంకా /laṅkā/
 eastward *n.* హెటాల్ సామ్ /heṭāl sām/
 easy *n.* హోళియాంట్ /hoḷiyānt/
 eat meal *n.* ఖాయేర్ /khāyēr/
 eating *n.* ఖాయేర్ /khāyēr/
 edge *n.* కొనోరా /konorā/; *n.* కోస /kōsa/
 edible *adj.* ఖాయేర్ /khāyēr/
 education *n.* పడాాయి /paḍāyi/
 effort *n.* కోశిక్ /kōśiṣ/
 egg *n.* ఇండా /iṇḍā/
 eight *num.* ఆట్ /āṭ/
 eighteen *num.* అట్టారా /aṭṭārā/
 eighty *n.* అస్సి /assi/
 elaborate *adj.* చ్వాడ్డి /cvāḍḍi/
 elbow *n.* ఖూణి /khūṇi/
 elder brother *n.* భీయా /bhiyā/
 elder brother's wife *n.* భోజాయి /bhojāyi/
 elder maternal aunt *n.* మోట్యాడి /mōṭyāḍi/
 electricity *n.* కరంట్ /karaṇṭ/
 elegant *adj.* మజాతి /majāti/

elementary *adj.* ధరఅగడియా /dharagaḍiyā/
 elephant *n.* హాత్తి /hātti/
 eleven *num.* గ్యారామ్ /gyārām/
 elf *n.* పోటియా /pōṭiyā/
 eliminate *v.* నికళ్ /nikaḷ/
 embers from a fire భోబర్ /bhōbar/
 emergency *n.* ఆప్తి /āpti/
 emigrate *v.* లాద్ జో /lād jō/
 employer *n.* బామ్మణ్ /bāmmaṇ/
 empty *n.* సూన్ /sūn/
 enamel *v.* వేస్ ప్యార్ /vēs pyār/
 encounters *v.* ఖేవ్ /khēv/
 end *adj.* ఆఖర్ /ākhar/; *v.* ఖుటాడ్ /khuṭāḍ/; ఛేడ /chēḍa/;
n. లారా /lārā/
 end of the road పిల్ల వాట్ /pilla vāt/
 endless *adj.* కత్రాయీకో /katrayīkō/
 endure *v.* ఖమ్ లామ్ /kham laṁ/
 enemy *n.* దుశ్మణ్ /duśmaṇ/
 energy *n.* జోర్బార్ తి /jōrbār ti/; *n.* తాకట్ /tākāt/
 enervation కమ్జోర్ /kamjōr/
 engine *n.* ఇంజన్ /iṅjan/
 England *n. prop.* ఇంగ్లాండ్ /iṅglāṇḍ/
 English *n. prop.* ఇంగ్లీష్ /iṅglīṣ/
 enrol *v.* శరిక్ /śarik/
 enter *v.* జో /jō/
 entertainment *n.* ఖుశాల్ /khuśāl/
 entrance గల్మా /galma/
 enumeration *n.* లెక్కో /lekko/
 environment *n.* ఆస్పాసెమా /āspāsemā/;
n. ఆస్పాస్ /āspās/; *n.* చూట్పాట్ /cūṭpāt/;
n. పర్యావరణ్ /paryāvaraṇ/

erase *v.* లూయర్ /lūyēr/
 eruption *n.* ఫుటేర్ /phuṭēr/; *n.* పూటన్ పడే /phūṭan paḍē/
 escape *v.* తపా /tapā/
 established *pron.* స్థాపిత /sthāpit/
 estate *n.* జాగీర్ /jāgīr/
 eunuch *n.* బాయలా /bāyalā/
 even *adv.* వతోయి /vatōyi/
 even though *adv.* తోయి /tōyi/; *adv.* రతోయ్ /ratōy/
 evening *n.* సాంజ్ /sāñj/
 eventually *adv.* కొసాన్ /kosān/
 every day *n.* దాడి /dāḍi/
 everyone *n.* సే /sē/ హరేక్ /harēk/
 everything *n.* సే /sē/
 evident *v.* చాంగో /chaṅgo/; *v.* ఫాట్ పడే /phāṭpaḍo/
 evil *n.* దానా /dānā/
 ewes *n.* గోర్లి /gōrli/
 exact *adj.* అస్లి /asli/
 exactly *adv.* ఖరా ఖండి /kharā khaṇḍi/;
adv. బరోబర్ /barōbar/
 example *n.* ఉదాహరార్ /udāhārār/
 exceed *v.* బడ్గో /baḍgo/
 except *adj.* రేగోజకో /rēgojakō/
 exchange *v.* ఫేర్ /phēr/

excuse *v.* మాఫికర్ /māphikar/; *v.* సమాళ్ లామ్ /samālām/
 exercise *n.* కసరత్ /kasrat/
 existing *v.* చూఁ. /chūm̄/
 expand *v.* జాదాఫ్యాల్ యర్ /jādāphyālēr/
 expatriate *v.* నికాల్ దేర్ /nikāldēr/
 expenditure *n.* ఖరచ్ /kharac/
 experience *v.* ధూండ్ /dhūṇḍ/
 experienced అనుభవ్ చాఙ్ జకో /anubhav chaṅjakō/
 explode *n.* ఫుటేర్ /phuṭēr/
 extend *v.* బడా /baḍā/; *v.* మాండ్ /māṇḍ/
 extinct *adv.* ఫరాగత్ /pharāgat/
 extortion *n.* నకామ్ /nakām/
 extra *adj.* జాప్సా /jāppā/
 extravagant *n.* నకామ్ /nakām/
 extreme *adj.* అస్మాన్ /asmān/
 extricate *v.* చోడాల్ జో /chōḍālējō/
 exude *v.* చువఁ /cuvaṁ/
 ex-husband అగ్దిర్ ఘరేవాళో /agḍir gharēvālō/
n. టాండేర్ /ṭāṇḍēr/
 ex-wife అగ్దిర్ టాండ్రీ /agḍir ṭāṇḍrī/
 eye *n.* ఆంకి /ānki/
 eyelash *n.* భమ్మ /bhamra/

F

face *v.* ముణాంగ్ ఆయేర్ /muṇāṅg āyēr/
 factor *n.* సవాల్ పూంచేర్ /savāl pūñcēr/
 factory *n.* కార్ఖానా /kārkhaṇā/
 fairly *adv.* నాయమేతి /nāyamēti/; *adv.* సూదో /sūdō/
 falling యుధే /jhaḍhe/
 falling again ఉందోపడేర్ /undopaḍēr/
 false belief *n.* ఆశ /āśa/
 false talk *n.* రాలివాతే /ṭhālīvātē/
 fame *n.* బడోనామ్ /baḍonām/
 family *n.* ఆళి /āli/; *n.* కట్మాళో /kaṭmālo/;
n. కట్మాళో /kaṭmālo/; *n.* ఘర్ బార్ /gharbār/
 టాండో /ṭāṇḍo/
 famine *n.* కాళో /kālo/
 fare *n.* భావ్ /bhāv/
 farina *n.* కణ్కి /kaṅki/
 farm *n.* గుత్త /gutta/; *n.* వాడి /vāḍi/
 farmer *n.* జమ్మేదార్ /jammēdār/
 fast *adj.* జల్ది /jaldi/ సపకే /sapakē/
 faster *adv.* సప్పే /sapkē/

fasting *v.* భుకో రఁ /bhuko raṁ/; *n.* భూకో /bhūko/
 fat *n.* జోర్ /jōr/; *n.* మస్తీ /mastī/
 fate *n.* ఘడి /ghaḍi/; *n.* నసీబ్ /nasīb/
 father *n.* బాప్ /bāp/; *n.* బాప్ /bāp/
 favour ఆసరో /āsarō/
 fear *v.* చమక్ /camak/
 fearless *n.* హిమ్మత్ /himmat/
 fear; terror *n.* చమక్ /camak/
 feather *n.* పంకోడార్ లట్టా /paṅkōḍār laṭṭā/
 feathers *n.* పొంకోడార్ లట్ట /poṅkoḍār laṭṭa/;
n. పొంకోడా /pōṅkōḍā/
 feature *n.* ధంగ్ /ḍhaṅg/
 feces *n.* గూ /gū/
 feed *v.* ఖోరా /khorā/
 feel *n.* కేలేర్ /kēlēr/; *n.* మ్వాజే /mvāje/
 feeling *n.* దలేతి /dalēti/
 feeling giddy ఫేరి ఫరేర్ /ghēri pharēr/
 fellow *n.* సోప్తి /sōpti/
 female calf *n.* కెల్దీ /keldī/

female cheetah చిత్తో /citto/
 female fox సాళి /sāli/
 female frog మిట్టి /mitki/
 female goat ఛేళి /chēli/
 female horse, mare ఘోడి /ghōḍi/
 female pig, sow న. సూరి /sūri/
 female slave న. దాసి /dāsi/
 female tiger, tigress న. జనావర్ /janāvar/
 fence దడి /daḍi/
 fencing న. వాడ్ /vāḍ/
 fenugreek న. మెత్తి /metti/
 fertilizer న. దవా /davā/
 fever న. తావ్ /tāv/; న. తావ్దెకేర్ /tāvdekēr/
 few; a good few న. దస్సేక్ /dassēk/
 fibre న. నార /nāra/
 fiction న. జాణన్ /jāṇan/
 field న. క్యారా /kyārā/; న. ఖేత్ /khēt/
 fifteen num. పంద్రు /pandraṁ/
 fifty num. పచాస్ /pacās/
 figure v. తకుల్ /thakul/; v. తకుల్ /thakul/
 fill v. భర్ /bhar/
 filled భరి /bhari/
 film న. సిల్మా /silma/
 filtered adj. ఛాణ్ /chāṇ/
 final adj. ఆఖర్ /ākhar/; adj. ఆఖర్ /ākhar/
 finance న. పిస /pisa/
 finding లాబేర్ /lābēr/
 fingers న. ఆంగ్లి /āṅgli/
 finish v. పూర్ వేగో /pūr vēgō/
 finishing adj. ఆఖర్ /ākhar/
 fire న. అంగార్ /aṅgār/
 fire with a gun బందుకేతి భాళేర్ /bandukēti bhālēr/
 firebrand భోబ్రేర్ ఝారా /bhobrēr jhārā/
 fires have risen న. హోళి /hōli/
 firewood చూలేర్ లక్టీ /cūlēr lakṭi/
 first adj. ధర్అగడియా /dharagaḍiyā/;
 adj. ధర్అగడియా /dharagiḍiyā/
 first half మూంగాణేర్ ఆదొ /mūṅgāṇēr ādo/
 first husband అగ్దీర్ టాండేర్ /agḍīr ṭāṇḍēr/
 first name ఆగ్దియార్ నామ్ /āgḍiyār nām/
 first one న. అగ్దీరో /agḍīrō/
 fish hook న. గళ /gaḷ/
 fist న. ముట్టి /muṭṭi/
 fit v. భేళా /bheḷā/

five num. పాంచ్ /pāñc/
 fix v. గాల్డమ్ /gāḷḍam/; v. బణా /baṇā/; v. మాండ్
 లమ్ /māṇḍ laṁ/
 flabby adj. పోలో వేగోజకో /pōlo vēgojako/
 flag న. ఝండా /jhaṇḍā/
 flat న. కూబ్ ఆచ్ /kūb āc/; న. సబేత్ /sabēt/;
 న. సాప్కర్ /sāpkar/
 flat nose ముకిడి /mukiḍi/
 fleck న. తల్లి /talli/
 flesh న. ల్వాహా /lvāhā/
 flexible adj. నవజకో /navajakō/
 flitting న. వడ్గో /vaḍgō/
 floating v. తర్రో /tarrō/
 flogging న. మారేర్ /mārēr/
 flood న. ఖాళ్యా /khālyā/; న. రుంగ్లి /ruṅgli/; న. రేల్ /rēl/
 flooded న. కూట్లెగో /kūṭlēgo/
 floor న. జమ్మి /jammi/; న. జాగ్ /jāg/
 flour న. ఆటో /āṭō/
 flower న. ఫూల్ /phul/
 flowering లాగే /lāgē/
 flowing పార్రోజకో /pārrojako/
 fluttering v. హలా /halā/
 fly న. మాక్కి /mākki/
 flying బమ్రో /bamro/
 fog న. ధూయేర్ వాస్ /dhūyēr vas/; న. భరప్ /bharap/;
 న. వోస్ /vōs/
 fold న. ధడి /dhaḍi/
 folk song adj. జానపదం /jānapadam/
 fondle v. చుమజకో /cumajakō/
 food న. ఖాయేర్ /khāyēr/; న. ఖోరాకి /khorāki/;
 న. ధాన్ /dhān/
 foot న. టాంగ్ /ṭāṅg/; v. ధప్ /dhap/
 foot print న. ఖోజ్ /khōj/
 footprint న. ధప్ /dhap/
 for adv. వాసు /vāsu/
 for him pron. వాసు /vāsu/
 forceps న. చిప్టా /cimṭā/
 foreboding న. సమ్మణ్ /samman/
 forefinger న. తగరాయేర్ ఆంగ్లి /tagarāyēr āṅgli/
 forehead న. తపాళో /tapālō/
 foreign adj. దుస్రో /dusro/
 forever న. రేటెతాణు /ṛēṭetāṇu/
 forfeiture న. ఖోల్దో /khōldo/
 forgetfulness న. భూలేర్ /bhulēr/

forgive *v.* మాఫికర్ /māphikar/
 form *v.* ఫేర్ /vēr/
 forthcoming *adj.* అవజుకో /āvañjakō/
 forthright *adv.* సూదో /sūdō/
 forty *n.* చాళిస్ /cālis/
 forward *v.* ఆంగు /āngam/
 fossil *n.* భాటార్ మురత్ /bhātār murat/
 founder *n.* భందాయాజుకో /bhandāyōjakō/
 fountain *n.* ఉట /ūṭa/
 foursome *n.* చారి /cāri/
 fourteen *num.* చౌదు /caudam/
 fourth part చార్ /cār/
 fox *n.* సాళ్యా /sālyā/
 fragile *adj.* పెద్దు /peḍu/
 frame *n.* గిర్ర /girra/
 free *n.* ఫొకట్ /phokaṭ/; *n.* ఫొకట్ /phokaṭ/
 free from bondage *n.* స్వతంత్రం /svatantram/

free of cost *adv.* ఠాలో/నకామ్ /ṭhālo/nakām/
 freely *adv.* ఆజాది /ājādi/; *adv.* ఫరాగత్ /pharāgat/
 fresh *adj.* తడతేర్ /taḍtēr/
 friction *n.* ఘసారి /ghasāri/
 from *adv.* అత్తేతి /attēti/; *adv.* తీ /tī/; *adv.* మాతి /māti/
 from now అబ్బేతి /abbēti/
 from that ఒమాతి /ōmāti/
 from the front ఆంగేతి /āngēti/
 from there *adv.* ఒత్తి /otti/ ఒత్తేతి /ōttēti/
 frost *n.* బరంపేర్ /barampēr/
 fruit *n.* ఫళ్ /phaḷ/; *n.* ఫళ్ /phaḷ/
 fuel *n.* తేల్ /tēl/
 full *n.* పూరో /pūro/; *n.* సారి /sāri/
 fullness *n.* సారి /sāri/
 fully *adv.* భర్పూర్ /bharpūr/; *adv.* సే /sē/
 fur *n.* ఉన్ /ūn/

G

gaffer *n.* డోక్రా /ḍōkrā/
 gain *n.* ఫాయేదో /phāyēdo/
 gambling with cock fighting కుక్కడ బాత్తు /kukkaḍ bāttu/
 gang *n.* జట్టి /jaṭṭi/
 Ganges river గంగా నంది /gaṅgā nandi/
 gap *n.* మాయి /māyi/
 gargle *v.* కల్దోనాక్ /kalḍōnāk/
 garlic నస్సణ్ /nassan/; *n.* లస్సణ్ /lassan/
 gas *n.* వాళ్ /vāl/
 gash *v.* గీస్ /gīs/
 gate *n.* గలమా /galamā/; *n.* ఫాటక్ /phāṭak/
 gateway *n.* మోట్వాట్ /mōṭvāṭ/
 gather *v.* ఘాండ్ లా /ḡhāṇḍ lā/
 gathering *n.* మళావ్ /maḷāv/; *n.* మళావ్ /maḷāv/
 genealogy *n.* పిడి₁ /piḍi/; *n.* వలాద్ /valād/; *n.* వేల్ /vēl/
 generate *v.* జణావఱ /jaṇāvaṁ/
 genetic *n.* పిడి₁ /piḍi/
 get *v.* లా /lā/; *v.* లీయా /liyā/
 get near *n.* ధామ్యికర్ /ḡhamyikar/
 get up *v.* ఉట్ /ūt/
 getting *n.* లా /lā/
 getting finished పూర్ వేగో /pūr vēgō/
 getting for oneself *n.* లేలెన్ ఆ /lēlen ā/
 getting irritated చిద్రకరేర్ /cidra karēr/
 getting relieved ఛూట్ గో /chūṭ gō/

getting removed డగ్గి /ḡaggi/
 getting up one *n.* ఉట్టేర్ /ūtēr/
 getting worried *v.* హింజర్ గో /hiñjargō/
 gift *n.* ఇనామ్ /inām/; *n.* కాన్క్యా /kāṅkya/
 gill *n.* జాబ్దో /jābḍō/
 ginger *n.* అదరక్ /adarak/
 girlfriend *n.* సోప్తణ్ /sōptan/
 girlish *adj.* నరమో /naramō/; *adj.* పింద్యా /pindyā/
 give *v.* డా /dām/; *v.* దేనాక్ /dēnāk/
 give away *n.* దేనాక్ /dēnāk/
 giver *pron.* దేవాళో /dēvālō/
 giving *n.* దేర్ /dēr/
 giving birth *v.* జణేర్ /jaṇēr/
 giving injection *v.* సూయి మార్ /sūyi mār/
 glass *n.* గిలాస్ /gilās/; *n.* సిసి /sisi/
 glass piece *n.* ఆర్సి /ārsi/
 glisten *v.* ఝాంక్రో /jhāṅkrō/
 glistening *n.* ఝాంకేర్ /jhāṅkēr/
 glitter *n.* ఝాంకేర్ /jhāṅkēr/; *n.* ధగ్ధగ్ /dhagdhag/
 glittering చమ్ చమ్ /cam cam/; *n.* తళక్ తళక్ /taḷak taḷak/
 glittering, flashing ఛంకి /chaṅki/
 gloom *n.* విచార్ /vicār/
 glow *n.* వజాళో /vajālō/
 go గో /gō/; *v.* జో /jō/; *v.* డగర్ జో /ḡagar jō/
 go to toilet హంగ్ /hāṅg/

Godavari గోదావరి నంది /gōdāvari nandi/
 God's place; temple/church/mosque; heaven
n. దేవళ /dēval/
 goggling భోంకేర్ /khōṅkēr/
 going on a fast run ధాన్ /dhāṁs/
 gold *n. సోనో* /sōnō/
 good *adj. అచ్చో* /ācco/
 good one *n. సోరేర్* /sorēr/
 good words అచ్చివాతే /āccivātē/ సీఖ్వాడి /sīkhvāḍi/
 goody *adv. అచ* /āc/
 gore, pierce టాంచేరో /ṭāñcēro/
 got a divorce టూట్టిజకో /tūtṭijako/
 got absorbed *v. సుంతాగో* /suntāgo/
 got bulged *n. అప్రియాయో* /āpriyāyo/
 got cooked *v. సీజ్గో* /sījgo/
 got sprouted *v. హూగో* /hūgō/
 got swelling *n. సూజ్గో* /sūjgō/
 gourd *n. తుమ్మి* /tummḍi/
 governance *n. నాయకీ* /nāyakī/; *n. పాలన్* /pālan/
 government *n. సర్కార్* /sarkār/
 grab *v. ఖోస్లాన్* /khōsḷāñ/
 grain దాణా /dāṇā/
 grand daughter *n. పోతి* /pōti/
 grandfather *n. దాదా* /dādā/; *n. నానా* /nānā/
 grandfather's grandfather *n. పడ్ దాదా* /paḍ dādā/
 grandmother నాని /nāni/
 grandparent *n. దాదా* /dādā/

grant *n. ధరమ్* /dharam/
 grape *n. అంగూర్* /aṅgūr/
 grass ఖడ్ /khaḍ/
 grasshopper *n. తీడ్కా* /tiḍkā/
 grate *adv. చురో చురో* /curo curo/
 gravel *n. కంకర* /kaṅkara/
 gravy *n. రాబ్బి* /rābḍi/
 graze *v. చరా* /carā/
 grazing *v. చరేర్* /carēr/
 grease *n. చిక్కో* /cikṇō/; *n. తేల్* /tēl/
 great *adj. బడి అచ్చో* /baḍi ācco/; *n. బడో* /baḍo/
 greedy *adj. ఖావుమీత్* /khāvumīt/
 green vegetable *n. గోల్* /gōl/
 greet *n. నమస్కార్* /namaskār/; *v. పచార్* /pacār/;
v. బోల్ /bōl/
 grind *v. రూప్* /rūp/; *v. వాంట్* /vāṇṭ/
 ground pepper *adj. కాళి మర్చే* /kāli marcē/
 ground; land *n. జాగ్* /jāg/
 group ఝూంట్ /jhūṇṭ/; *n. ఝూండ్* /jhūṇḍ/; *n. మందార్*
మంద /mandār manda/; *n. మహావ్* /maḷāv/
 group of animals ఖాడు /khāḍu/
 grouse *n. గునస్రో* /gunasrō/
 grow *n. ధయి* /dhamyi/; *v. వడ్గో* /vadgo/
 growth *n. వడ్రో* /vadrō/
 guard *n. కావ్లి* /kāvli/
 guava tree *n. నారంగీర్ ఝాడ్* /nāraṅgīr jhāḍ/
 gum *n. గూండ్* /gūnd/

H

hair *n. లట్టా* /laṭṭā/
 half way ఆద్ వాట్ /ād vāṭ/
 halt *n. తకాణో* /ṭhakāṇo/
 halve *n. ఆదో* /ādo/
 hammer *n. హాతోడ్* /hātōḍ/
 hand *n. హాత్* /hāt/
 hand over పుంచాడ్ /puñcāḍ/
 hand printing చోపడ్డన్ /chopadḍāñ/
 handcuffs *n. హాత్కడి* /hātkaḍi/
 handkerchief *n. దస్తి* /dasti/; *n. పాక్కి* /pākḍi/
 handle *n. పిడి* /piḍi/
 hang *n. ఫాంసి* /phānsi/; *v. లటక్* /laṭak/
 hangover for drinking alcohol నిసార్ /nisār/
 haphazardly కువజు /kuñvajum/
 happen *adv. టూట్పడేర్* /tūtṭpaḍēr/

happening *n. వేరో* /vēro/
 hardly *adv. కల్దోఠాన్* /kalḍoṭhañ/
 harmonize *v. సంజాయేర్* /sañjāyēr/
 harness *adj. ఉంపరేర్* /umparēr/
 harrow *n. గూంటా* /gūṇṭā/
 hart *n. చితల* /citala/
 harvest *n. కాటేర్* /kāṭēr/; *n. పాంట* /pāṇṭa/
 hatch *v. సేవీరీచాన్* /sēvīrīchāñ/
 hatred *n. రీస్* /rīs/
 haunt *n. చింతాణి* /cintāṇi/
 having a yellowish colour *adv. పిళోజరత్* /pīḷōjarat/
 having character *n. అచ్చో గొణ్* /ācco goṇ/
 having illegal relations హాల్గి /haḷgi/
 having muscles మాన్ భరో /māṁs bharo/
 having no way out వాట్ లాబేని /vāṭ lābēni/

having responsibility *adj.* జిమ్మెదారి /jimmedāri/
 hazard *n.* ఖత్రా /khatrā/; *n.* చమక్ /camak/; *n.* డర్ /ḍar/
 haze *adj.* అందారో /andāro/; *n.* వాజళ్ /vājāḷ/
 he *pron.* ఈ /i/
 he has come ఆన్పడి /ānpaḍi/
 he has given దీనో /dīnō/
 he is telling *n.* కేరో /kērō/
 he lost ఖోల్దో /khōḷdo/
 head *v.* బడ్జాయేర్ /baḍjāyēr/ మాతే /mātē/
 మాత్తేర్ /māttēr/; *n.* ముండి /muṇḍi/
 head of the family *n.* మాలిక్ /mālik/
 healthily *adv.* జీవేతి /jīvēti/
 heap *n.* ఢయికర్ /ḍhamyikar/; *n.* రాసులు /rāsulu/
 hear *v.* సామళ్ /sāmāḷ/
 heart *n.* దిల్ /dil/
 heat *adv.* తాతో /tāto/
 heavy rain పక్కొపాణి /pakkopāṇi/
 heavy storm *n.* పాణీర్వొంగ్లో /pāṇīrvoṅglo/
 hedge cutter *n.* కొరాడి /korāḍi/; *n.* దాతీలా /dātīlā/;
n. దాట్లి /dātli/
 height *n.* ఉంచా /uñcāṁ/
 hell *n.* నరకం /narakam/
 hemming *n.* అంచున్ గాంటేర్ /āncun gāṇṭēr/
 hen *n.* కుక్కి /kukki/
 herd *v.* మళావ్ /maḷāv/
 hereinafter *n.* అత్తా /attāṁ/
 hermit *n.* ముని /muni/
 hernia *n.* డ్వడ్డో /ḍvāḍḍō/
 hero *v.* వేరాళు /vērāḷu/
 hidden *adj.* జతన్ /jatan/
 hide *v.* ఘూస్ /ghūs/; *v.* జతన్ /jatan/
 hiding place ఘూఁసెర్జాగ్ /ghūṁ serjāg/
 higher caste మోట్జాత్ /mōṭjāt/
 highest వుంచేర్ /vuñcēr/
 hip *n.* గూలేర్ హడక /gūlēr haḍaka/
 his only *adj.* ఒర్ /ōr/
 history *n.* చరిత /carita/
 history of nature ప్రకృతిచరిత్ర /prakṛti caritra/
 hit *v.* లగా /lagā/

hit this యేన్ మార్ /yēn mār/
 hold *v.* చీప్ /chīp/ రులన్ /jhalan/
 hole *n.* వేజ్ /vēj/; *n.* వేజ్ /vēj/
 hole making instrument *n.* బర్మ /barma/
 holi festival *n.* హోళి /hōḷi/
 holiday ఛుట్టి /chuṭṭi/
 hollow *n.* భోల్గా /bholgā/; *n.* వేజ్ /vēj/
 holster *n.* పిస్తోలేర్ చంచీ /pistōlēr cañci/
 honey *v.* మంగాలో /maṅgālo/
 hood *n.* టోపి /ṭōpi/
 hook *v.* లగాడ్ /lagāḍ/
 horde *n.* తాండో /tāṇḍō/
 horn *n.* సీంగ్ /sīṅg/
 hornet *n.* టాటియ /ṭāṭiya/
 hospital *n.* దవాఖానా /davākhānā/
 hostile *adj.* హాటో /hāṭō/
 hot blisters from burns *n.* హోట్ ఫలేరో /hōṭphaḷēro/
 hotly *adv.* తాతో /tāto/
 house *n.* ఘర్ /ghar/
 household *n.* ఘర్బార్ /gharbār/
 housewife *n.* ఘర్వాళి /gharvāḷi/
 how *pron.* కుంకన్ /kuṅkan/; *pron.* కూ /kūṁ/
 how much *pron.* కత్రి /katri/
 however *pron.* పక్కా /pakkā/
 howl *n.* కికాటి /kikāṭi/; *n.* భసేరో /bhasēro/
 hug *n.* బక్కి /bakki/
 humanity *n.* మానవత్ /mānavat/
 humpback *n.* కూబ్డో /kūbḍō/
 hunch *n.* కూబ్డో /kūbḍō/
 hundred *num.* సో /sō/
 hundred times *n.* సో హప్త /sō hapta/
 hunt *n.* షికార్ /ṣikār/
 hurdle *adv.* ఆడో /āḍō/ ఆడ్పడేరో /āḍpaḍēro/
 husband *n.* ఘరేవాళో /gharēvāḷō/; *n.* ధణి /dhaṇi/
 husband's younger brother *n.* దేవర్ /dēvar/
 husk *n.* పొర /pora/
 hut *n.* ఝూంపి /jhūmpī/
 hysterical *adj.* అవార్ /avār/

I

I *pron.* మఁ /maṁ/

I am here *v.* ఛూఁ. /chūṁ./

I cannot tolerate it *v.* సమాళలఁ /samāllaṁ/

I found out *v.* మాలంకర్లిదొ /mālaṅkarlido/

I gave *v.* దీనో /dīnō/

I will come *n.* ఆరోచూఁ /ārōcūṁ/

i will give దూఁచు /dūṁcu/

I will go and come back *v.* జాన్

అవుఁచు /jāṁṇ avuṁcuṁ/

ice pieces falling with rain / hailing *n.* హొళా /hōḷā/

idea *n.* ఓడ్పు /ōḍpu/

if not this ఈనఁతో /i naṁtō/

if so *adv.* తో /to/

ignite *v.* ఉచ్చాయేర్ /ucḷāyēṛ/; *v.* లాగ్గో /lāggo/

ignition; flame; inflammation *n.* హొళి /hōḷi/

iguana *n.* గోయి /gōyi/

ill *n.* వంగ్దెని /vaṅgdeni/

illness *n.* దోకేతి /dōkēti/; *n.* రోగ్ /rōg/

illustration *v.* కళా /kaḷā/

image *n.* ఛాండి /chāṇḍi/; *n.* బొమ్మ /bomma/

imagination *n.* సపనో /sapanō/

immediately *adv.* జన్నాజ్ /jannāj/; *adv.* జల్ది /jalḍi/

immensely *adv.* జాప్పా /jāppā/

immersion *n.* డబోళ్ /ḍabōḷ/

imminent *adj.* అవజకో /āvajakō/; *adj.* వజకో /vajako/

immortal మ్వాత్ ఛేనిజకో /mvāt chēnijako/

immovable *v.* హమ్లా /hamlā/

impartial *adj.* ఇమానేతి /imānēti/

implement అమల్ కర్ /amal kar/

impossible వేనిజకో /vēnijako/

impotence *n.* బాయలా /bāyalā/

impregnate *v.* ధన్ /dhas/

improbable *adj.* వేనిజకో /vēnijako/

improvement *adj.* బడేర్ /baḍēr/

impurity *n.* కల్తి /kalti/

in *adv.* మాయి /māyi/

in detail కళాన్ /kaḷāṇ/

in the dark *n.* అందారేమా /andārēmā/

in the sleep నిందేమా /nindēmā/

in them *pron.* ఉందుమా /undumā/

inaccurate *adj.* జాణన్ /jāṇan/

inadvertently *adv.* భుల్చుక్ /bhulcuk/

inane *adj.* సూనోభట్ /sūnōbhaṭ/

inanimate *adj.* వంగాయేని /vaṅgāyēni/

inaudible *adj.* అటాయేని /aṭāyēni/

inch *n.* ఇంచ్ /iṅc/ పేరి /pēri/

incident *n.* సంఘటన్ /saṅghaṭan/

incompatible *adj.* ఝుమేని /jhaṁmēni/

incomplete హుయికోని /huyikoni/

independent *adv.* ఆజాది /ājādi/

indigestion *n.* అజీర్తి /ajīrti/

indirectly *adv.* పర్పుట్ /parpuṭ/

indispensability *n.* జరూర్ /jarūr/

indisposed *adj.* నారాజ్ /nārāj/

infecting లాగ్గి /lāggi/

infinite *adj.* ఢోగ్లా /ḍhōglā/

inflate *v.* ఉంపణ్ /ūmpaṇ/

infuse *v.* జణావఁ /jaṇāvaṅ/

inhabitant *n.* ఘరేవాళో /gharēvāḷō/; *n.* నివాసి /nivāsi/

inhalation *n.* ఖ్యాంచేర్ /khyāñcēr/

inherit *v.* అవజకో /āvajakō/

injury *n.* గుమ్మి /gumḍi/; *n.* చోట్ /cōṭ/

injustice *n.* అన్యాయ్ /anyāy/;

adv. తాలో/నకామ్ /thālo/nakām/

inner organs *n.* జీవేమార్ ఆంగ్ /jīvemār āṅg/

insatiable *adj.* ఆపచ్నా /āpacnā/

insect కీడా /kīḍā/ *n.* కొశారి /kośāri/

insert *v.* ధరస్ /dharas/; *v.* ధరసేదఁ /dharsēdaṁ/

inside *adv.* మాయి /māyi/

insolence *n.* గరబ్ /garab/

inspection *n.* ఖ్వాల్ /khvālē/

instruct *v.* సిఖ్ /sikh/

insure భీమాకర్ /bhīmākar/

insusceptible *adj.* వంగ్దెని /vaṅgdeni/

intelligent person జ్ఞానేవాళో /ññānēvāḷō/

intentionally *adv.* చవణుకన్ /cavaṇukan/;

adv. చావ్లోకన్ /cāvḷōkan/

interest *n.* ఖాతర్ /khātar/; *n.* ధ్యాన్ /dhyān/

interest in the job నౌకరిపర్ వాలో /naukaripar vālo/

interior *n.* ఛేడార్ /chēḍār/; *adv.* మాయి /māyi/;

n. హెటాలేమా /heṭālēmā/

interrupt *n.* ఆడొయేర్ /āḍōāyēṛ/;

n. బిగడాయేర్ /bigaḍāyēṛ/

intestine *n.* ఆంతర్ /āntar/

into the sea *v.* సందరేమా /sandarēmā/
 introduce *v.* పరిచి /parico/ పైచానొకరేరి /paicānokarēro/
 introduction *v.* మాలం /mālaṁ/; *v.* వళ్ళాణి /vaḷkāṇi/
 introductory *adj.* మాలంఛజుకో /mālaṁ chaṁjakō/
 invent *v.* ధూండ్ /ḍhūṇḍ/;
     v. మాలంకర్లిదొ /mālaṁkarlido/
 inverted *adj.* వట్టో /vaṭṭo/
 invite; call *v.* హంకార్ /haṅkāṛ/
 involve *n.* డూబ్బో /ḍūbgō/

iron *n.* లోయో /lōyō/
 iron chain to shut the door ఖడ్క /khaḍka/
 irritate *v.* హడ్కార్ /haḍkāṛ/
 is that you? *n.* తుకా? /tukāṁ?/
 it goes *v.* జారి /jāri/
 it happened *v.* పూర్వేగో /pūr vēgō/
 it used to be there జన్నావేతి /jannāvēti/ *n.* రేరి /rēro/
 itch *n.* ఖాజ్ /khāj/
 it's *pron.* ఓర్ /ōr/

J

jaundice *n.* పిళియ /pīliya/
 jaw *n.* జాబ్బో /jābḍō/
 jelly *adj.* చిక్కో /cikkō/
 jenny గద్ది /gaddi/
 jewelry *n.* గ్యాణి /gyāṇi/
 jingle *v.* బోల్ /bōl/; *v.* లగా /lagā/; *v.* వజా /vajā/
 job *n.* నౌకరి /naukari/; *n.* నౌకరి /naukari/
 join *v.* జతకర్ /jatakar/; *n.* శరిక్ /śarik/
 joint *n.* ఖీల్ /khīl/; *n.* జోడ్ /jōḍ/
 journey *n.* దౌరా /daurā/

judgement *n.* తప్పా /tapśā/ నసాబ్ /nasāb/
 juice *n.* ఫల్చు /phalcu/; *n.* రస్ /ras/
 July *n.* సాత్మే మీనా /sātmē mīnā/
 jump *n.* కుదేరి /kudēro/; *v.* కూడ్ /kūd/; *v.* కూడ్ /kūd/
 junction *n.* చౌరస్తా /caurastā/
 jungle *n.* జంగల్ /jaṅgal/
 just *adv.* అబ్బాల్ /abhhāl/; *adv.* జల్ది /jaldi/;
     adj. నాయమేతి /nāyamēti/
 just escape జర్రామా డగర్గి /jarrāmā ḍagargi/

K

kerosene *n.* గాస్టెల్ /gāstēl/
 key *n.* ముఖ్య /mukhya/
 kick *v.* మార్లొ /mārlō/
 killer *n.* ఖూనిఖోర్ /khūnikhōr/
 killing *n.* మార్నాకేర్ /mārnākēṛ/
 kind of deer జంగలేర్ గోర్లి /jaṅgalēṛ gōrli/
 kind of fruit *n.* బోర్ /bōr/
 kingdom *n.* రాజ్యం /rājyaṁ/
 king's palace *n.* ఘడ్ /ghaḍ/
 kite *n.* ఘూడ్ /ghūḍ/; *n.* ఫతంగి /phataṅgi/

knee *n.* గోడొ /gōḍo/
 kneel *n.* పగుపడేర్ /pagupaḍēṛ/
 knife *n.* ఛారి /chaṁri/; *n.* పాస్నా /pāsnā/
 knitting గూంట్ /gūnt/ *v.* గూంత్నాకేర్ /gūntnākēṛ/
 knot *n.* గాంట్ /gāṇṭ/
 know *v.* మాలంచజుకో /mālaṁchaṁjakō/
 known *adj.* అదోడ్చజుకో /adōḍcajako/;
     adj. మాలంచజుకో /mālaṁchaṁjakō/
 known man *n.* మాలంఛజుకో /mālaṁ chaṁjakō/
 Krishna river కృష్ణా నంది /kṛṣṇā nandi/

L

label కాందార్ పాన్ /kāndār pān/
 labour *n.* కూలి /kūli/
 lack *n.* కాళో /kāḷō/
 ladle *n.* కొడ్చి /koḍci/; *n.* కొర్కో /korco/
 lady leader *n.* నాయకణ్ /nāyakaṇ/
 lake *n.* కూండ్ /kūṇḍ/; *n.* మోటొలావొ /mōṭotalāvo/;
     n. మోటొలావొ /mōṭotalāvo/
 Lakh *n.* లాక్ /lāk/
 lamp *n.* దీయో /dīyō/

land *n.* దేశ్ /dēś/; *v.* పాళేపర్ హుతర్ /pālēpar hutar/;
     v. హోతార్ /hotār/
 landowner *n.* జమ్మేదార్ /jammēdār/
 lantern *n.* దీయో /dīyō/
 lap *n.* గోడెమా /gōdemā/
 large *n.* పక్కో /pakko/
 larger one మోట్ /mōṭ/
 larva పుర్పూంచ్యా /purpūncyā/
 lass *n.* నవ్జవాని /navjavāni/

last *adj.* కోస /kōsa/
 latest *adj.* నవ్వొనక్కోర్ /navvōnakkōr/
 laugh *v.* హాస్ /hāṁs/
 law *n.* ధరమ్ /dharam/
 lawyer *n.* వకీల్ /vakīl/
 lazy *n.* టాళా ఖారో /ṭālā khāro/
 lead *v.* చాల్ /cāl/; *n.* నాయకీ /nāyakī/
 leafy green *హరో* /harō/
 leafy vegetable *భాజ్జి* /bhājji/ *n.* మాటోర్
     భాజీ /māṭēr bhājī/
 leafy vegetables *n.* భాజ్జి /bhājji/
 leak *n.* గండి /gaṇḍi/
 leakage *n.* చూరో /cūro/
 lean *adj.* నవ్గో /navgō/; *n.* భమేరో /bhamēro/
 learn *సీఖ్* /sikh/
 leave *v.* చోడ్ /chōḍ/; *n.* చోడ్ /chōḍ/; *n.* ఫొకట్ /phokat/
 leave it out *v.* చోడ్ /chōḍ/ *చోడాక్* /chōḍāk/
 leaven *n.* గాళేర్ /gālēr/
 leaves *n.* పాన్ /pān/
 lecture *v.* పచార్ /pacār/; *n.* భాషణో /bhāṣaṇo/
 ledger *గణేర్ వై* /gaṇēr vai/
 left *adj.* డావ్ /ḍāv/
 leg *n.* టాంగ్ /ṭāṅg/
 legion *n.* పటాళం /paṭāḷam/
 leisure *n.* చూట్వేళా /chūṭvēḷā/
 lengthen; prolong *v.* బడా /baḍā/
 lens *n.* ఆర్సి /ārsi/
 leprosy *కుష్టి* /kuṣṭi/
 less *adv.* కమ్ /kam/
 lesser *adj.* దస్సేక్ /dassēk/
 let's go *జావఁ* /jāṁvaṁ/ *జావాఁ* /jāvāṁ/
 let's jump with happy *v.* కూడా /kūdāṁ/
 letter *n.* కారట్ /kāraṭ/; *n.* చిలుకు /ciluku/
 letting it go *n.* జాయెదఁ /jāyedaṁ/
 liberty *n.* ముక్తి /mukti/
 lick *n.* చాట్ /cāt/
 lid *n.* భూచ్చో /bhūccho/
 lie back on to a support *n.* అడ్కోర్ /aḍkōr/
 life *n.* ఉమర్ /umar/; *n.* దం /daṁ/
 life long *ఉమర్ భరో* /umar bharo/
 lift it and show *పాడన్ దికాళ్* /pāḍan dikāl/
 lift to carry *v.* పాల్దామ్ /pāḷḍām/
 lifting *v.* వటాడ్ /vaṭāḍ/

light *n.* జోత్ /jōt/; *v.* లగాడ్ /lagāḍ/; *n.* వజాళో /vajālō/;
     n. సొగ్గా /soḷgā/
 light brown colour *n.* భీనొరంగ్ /bhīnoraṅg/
 light in weight *adj.* హొళిఫూల్ /hoḷiphūl/
 like *n.* సమ్మత్ /sammāt/ *సరీక్* /sarīk/
 like that *adv.* హను /hanu/
 like that only *adv.* హనుజ్ /hanūj/
 like the one which is there *adj.* ఛఁ /chaṁ/
 likely *adj.* వేవాళ్ /vēvāl/
 limit *n.* గెట్టు /geṭṭu/
 limp *v.* ఖోడా /khoḍā/
 line *n.* కీర్ /kīr/; *n.* హారి /hāri/
 line of ploughing *n.* సాల్ /sāl/
 link *adj.* భేళే /bhēḷē/
 lion *n.* జనావర్ /janāvar/; *n.* సింకోస్ /sinkōs/
 lip *n.* హొట్ /hōṭ/
 liquid *n.* పాణి /pāṇi/
 list *n.* జాబితా /jābitā/
 listless *n.* బనా జోరేర్ /banā jōrēr/
 lit the fire *అంగార్ ఘాల్* /aṅgār ghāl/
 litter *n.* గాడి /gāḍi/
 little *adj.* దస్సేక్ /dassēk/
 live *జీవణి* /jīvaṇi/
 lively *adv.* జీవేతి /jīvēti/
 liver *n.* కొళ్ళో /koḷjō/
 living *n.* రేరో /rēro/
 lizard *n.* కిరకిండో /kirkiṇḍō/; *n.* చప్పి /chapni/
 loan *n.* బాకి /bāki/
 lock *n.* కుంజి /kuṁji/; *n.* బుర్రా /burra/
 lodge *n.* తకాణో /ṭhakāṇo/; *n.* తకాణో /ṭhakāṇo/
 loft *n.* అట్కు /aṭku/
 log *n.* లాకడ్ /lākaḍ/
 log of wood *n.* లాకడ్ /lākaḍ/
 loneliness *n.* చ్యాంట్ /chyāṇṭ/
 long ago *adj.* ధరలగిడియా /dharagiḍiyā/; *n.* పేనా /pēnā/
 long horns *మోట్సింగేవాళ్* /mōṭsiṅgēvāl/
 long pole to propel a boat *పడవార్ చాట్టు* /paḍavār cāṭṭu/
 long pole to propel a boat. *n.* చాట్టు /cāṭṭu/
 longing to see the opposite related person
     v. యూరేర్ /jhūrēr/
 longings *n.* వాట్ జో /vāṭ jō/
 look *n.* దర్శన్ /darśan/; *n.* వతా /vatā/
 looking seriously *కాటో దెకేర్* /kāṭō dekēr/
 look; vision; optic *n.* నంజర్ /naṅjar/

loose *n.* పోలో /pōlo/
 lose *v.* హార్గో /hārgo/; *n.* హార్గో /hārgō/
 losing *n.* ఖోదీనో /khōdīnō/
 losing colour *v.* ఫాట్గో /phāṭgo/
 loss *v.* బూడ్గో /būdgo/
 lotion *n.* తేల్ /tēl/
 loud *adv.* జోర్తి /jōrti/
 louse *n.* జూ /jū/
 love *v.* ప్యార్ /pyār/; *adj.* ప్యార్ /pyār/

lover (m.) *adj.* ప్యారో /pyāro/
 lover (f.) *n.* ప్యారి /pyāri/
 lovers *n.* ప్యార్ /pyār/
 low air pressure యుడీమార్రి /jhaḍī mārrī/
 luck *n.* నసీబ్ /nasīb/
 lunch శిరావణ్ /śirāvaṇ/
 lungs *n.* ఫ్యాంప్రో /phyāmp̄ro/
 lust *n.* మస్తీ /masti/
 lustre *n.* వీజేఖవేర్ /vījēkhavēr/

M

mad *n.* యాండి /yāṇḍi/; *n.* వ్యాండి /vyāṇḍi/
 madam *n.* నాయకణ్ /nāyakaṇ/
 made as right సమోర్ కిడ /samōr kidē/
 madness *n.* హడ్కో /haḍko/
 magic *n.* గారడి /gāraḍi/; *n.* నంజర్ బండ్ /nañjar band/
 main leader మోటోనాయక్ /mōṭonāyak/
 main topic *n.* ఖాస్ మతల్బద్ /khās matlab/
 maintain *n.* చాల్ /cāl/
 maintenance *n.* పాళ్ /pāl/
 maize *n.* జ్యార్ /jyār/; *n.* మక్కా /makkā/
 maize plant జారేర్ రాడా /jārēr rāḍā/
 make as bulge అప్రంజు కర్ /āpraṁju kar/
 make cold *v.* వలాదా /valāda/
 make dirty *n.* బిగడాయేర్ /bigaḍāyēr/
 make fast ఛప్ప /chapke/ సంపాడ్ /sampaḍ/
 make flour ఆటో కరేర్ /āṭō karēr/
 make fun of *n.* మస్కరి /maskari/ రమాడేర్ /ramāḍēr/
 make into a soft ball ముద్దకర్ /muddakar/
 make loose *v.* ఖులానాక్ /khulānāk/
 make mistakes *n.* బల్లాకర్ /ballākar/
 make smoke ధూకర్ /dhūmkar/
 make to happen *v.* సర్కా /sarkā/
 making a move *n.* హలా /halā/
 making a target తాకేరో /tākēro/
 making a tomb or grave గత్భాంత /gatbhānt/
 making curry లొంగ్వాణ్ కరేర్ /loṅgvāṇ karēr/
 making excuses బడాన్ /baḍān/
 making impure, defiling *n.* బల్లాకర్ /ballākar/;
n. బిగడాయేర్ /bigaḍāyēr/
 making level మట్రంగి /maṭraṅgi/
 making small movement *n.* హాల్ /hāl/
 making someone laugh *v.* హాస్సాడ్ /haṁssāḍ/
 making someone tell *v.* కెరా /kerā/

making to hatch సేవేన్ బెసారేర్ /sēvēn besārēr/
 making to stuck *v.* హప్పాడినో /hapkādinō/
 male cat, tomcat బిస్సా /bissā/
 male goat *n.* బక్రా /bakrā/
 male pig, boar సూర్ /sūr/
 male slave *n.* భక్తి కరెవాళో /bhakti karevālō/
 man *n.* ఆద్మీ /ādmī/; *n.* మనిక్యా /manikyā/;
n. మాణస్ /māṇas/
 mandate *n.* ఆజ్ఞా /ājñā/
 manger *n.* గోలమ్ /gōlam/; *n.* టోటి /ṭōṭi/
 manner *n.* ధంగ్ /ḍhaṅg/
 manufactured *adj.* కిదోజకో /kidojako/
 manure heap *n.* ఒకోల్లి /okolḍi/
 many; too many; very *adj.* అస్మాన్ /asmān/
 map *n.* పటాల్ /paṭāl/
 march *n.* ధరమ్ /dharam/
 mark *n.* ఖ్యల్ /khyāl/; *n.* నిశాని /niśāni/; *v.* వతా /vatā/;
v. వళక్ /vaḷak/
 market *n.* అంగడి /aṅgaḍi/
 maroon *v.* జోయివామ్ /jōyivam/
 marriage *n.* వాయా /vāyā/
 marriage ceremony for a couple *n.* వాయా /vāyā/
 married woman నసేట్ /nasēṭ/
 marrow *n.* మింజి /miñji/
 marsh *n.* కిచల్లి జాగ్ /kicalḍi jāg/
 martin *n.* మాడేర్లబ్ /māḍērḷaḷ/
 masculine మరద్ /marad/
 mash *n.* చూరో /cūro/
 mask *n.* ఘుంగ్టో /ghūṅṭō/; *v.* జతన్ /jatan/;
n. బుర్కా /burkā/
 mason సుతారి /sutāri/
 master *n.* పూజారి /pūjāri/
 mat *n.* మళావ్ /maḷāv/; *n.* సాద్రి /sādri/

mate *adv.* సాతి /sāti/
 material *pron.* చీజ్ /cij/
 maths గణిత శాస్త్రం /ganiti śāstram/
 matrimony *n.* వాయా /vāyā/
 matter *n.* ఖబర్ /khabar/; *n.* మతలబ్ /matalab/
 maw *n.* పేట్ /pēṭ/
 maybe *adv.* వచకాయ్కో /vacakāyikō/;
adv. వేవాసు /vēvāsu/
 meal *n.* ఖోరాకి /khorāki/
 meaning *n.* అదోడ్ /adōḍ/
 meaningful సమజ్ వజా /samajvaja/
 meaningless *adj.* అదోడ్ ఛనిజకో /adōḍ chēnijako/; *adj.* బే
 మత్తబ్ /bē matlab/
 meaningless talk *n.* తాలివాతే /thālivātē/
 meanly *adv.* ఖరాప్ /kharāp/
 measure నాపర్ /nāpēr/; *n.* ప్యానో /pyānō/;
n. మోజేర్ /mōjēr/; *n.* లెక్కో /lekko/
 mechanism *n.* మిస్నీ /misni/
 medical treatment ఇలాజ్ /ilāj/
 medicine ఝాడ్ /jhāḍ/; డాక్టర్ పడాాయి /ḍāḱṭar paḍāyi/
n. దవా /davā/
 medicines *n.* దవాాయి /davāyi/; *n.* దవాాయి /davāyi/
 meet *n.* భగ్గే /bhaḷge/
 men *n.* టాండేర్ /ṭāṇḍēr/
 mental state మన్ గతి /mangati/
 mere *n.* ఎక్కజ్ /ekkaj/
 merge *v.* డొబాల్ /ḍobaḷ/
 messy at work చీంట్ ఛాంట్ /chīṇṭ chāṇṭ/
 midday ఖాస్ దొప్పర్ /khās dopper/
 middle వచ్చేరో /vaccēro/
 middle finger *n.* వచ్చేర్ ఆంగ్లి /vaccēr āṅgli/
 middle son వచ్చేట్ బేటా /vaccēṭ bēṭā/
 middleman *n.* వచ్చేల /vaccēla/
 midnight *n.* ఆజ్రాత్ /ājrat/
 might be there *v.* రేవాసు /rēvāsu/
 mighty *adj.* జాడో /jāḍo/
 migrating *n.* లదణి /ladani/
 mild *n.* దస్సేక్ /dassēk/
 milk *n.* దూద్ /dūd/
 mill *n.* గిర్నీ /girni/
 mind *n.* అకల్ /akal/; *n.* కణ్ణి /kaṇṇi/
 mindful *n.* జాగన్ /jāgan/
 mineral *n.* ఖనిజం /khanijam/
 mint *n.* పుదీనా /puḍinā/

minute *n.* ఘడి /ghaḍi/
 miracle *adj.* ట్వాళిమారేర్ /ṭvāḷimārēr/
 mirror *n.* ఆర్సి /ārsi/
 miscellaneous *adj.* చిర్లా /chirlā/
 mischief *n.* గడ్బడ్ /gaḍbaḍ/
 mischievous sounds *n.* సీంటి /sīṇṭi/
 misfortune *n.* బే కిస్మత్ /bē kismat/
 mishap *n.* టక్కర్ /ṭakkar/
 mixed with copper colour భూర్ రంగేర్ /bhūr raṅgēr/
 mixing *n.* ఏక్కరేర్ /ēkkarēr/
 mobilize *v.* ఢయికర్ /ḍhaṁyikar/
 moment *n.* ఘడియా /ghaḍiyā/
 monetary assets of a country *n.* రపియా /rapiyā/
 money *n.* పిస /pisa/
 money box తిజోరి /tijōri/
 money under the table *n.* లాంచ్ /lānc/
 monk *n.* సన్యాసి /sanyāsi/
 monkey *n.* వాంద్రి /vāndri/
 mono *adj.* ఎక్కజ్ /ekkaj/
 monster *n.* దానా /dānā/
 month *n.* మీనా /mīnā/
 monthly *adj.* మీనామా /mīnāmā/
 mood *adv.* సొర్ /sor/
 moon *n.* చాంద్ /cānd/; *n.* చాంద్ /cānd/
 moor *n.* మైదాన్ /maidān/
 moral *n.* నియత్ /niyat/
 morass *n.* కీన్స్ /kīnc/
 more అజ్జి /ajji/; *adv.* అజ్జిఅత్తా /ajjiatrā/;
adj. అస్మాన్ /asmān/; *adj.* జాప్పా /jāppā/
 జ్యూడా /jyādā/; *adj.* రాస్ /rās/
 more than *adj.* జాదాఁ /jādāṁ/
 morning *n.* పర్బాతి /parbāti/; *n.* సవారో /savārō/
 mosque మీయార్ దేవళ /mīyār dēvaḷ/
 mosquito మాచ్చర్ /māchchar/
 moss *n.* కాంజి /kāñji/
 mother's younger sister *n.* మాసి /māsi/
 motion *n.* సర్కేరో /sarkērō/
 motions *n.* పేట్చాలేర్ /pēṭcālēr/
 motor *n.* గాడి /gāḍi/
 mountain *n.* పహాడ్ /pahāḍ/
 moustache *n.* మూచే /mūcē/
 mouthful *adj.* మూండోబరన్ /mūṇḍōbaran/
 move *v.* సర్కా /sarkā/
 move carefully *n.* అటకఁళేతి సరక్ /aṭakaṇṭēti sarak/

movement; gait; pace *n.* జాయేరో /jāyēro/
 much *adj.* కత్రాయికో /katrāyikō/; *adj.* రాస్ /rās/
 mud *adj.* కిచల్దొ /kicalḍo/
 muddy soil కీంచేవాళ్ జమ్మి /kiñcēvāl jammi/
 muffle *v.* ధాంక్ /dhāṅk/
 mug *n.* లోట /lōṭa/
 murder *n.* మార్నాకేర్ /mārṇākēṛ/
 murderer *n.* ఖూనిఖోర్ /khūnikhōṛ/
 murmur *n.* గున్ గున్ కరేర్ /gun gun karēr/

muscles మాస్ /mās/ *n.* మాస్ /mās/
 mushroom గాజే /gājē/
 music *n.* గీద్ /gīd/
 musical instrument సంగీతమేర్ విస్త్రా /saṅgītamēr visrā/
 Muslim *n. prop.* మియా /miyā/
 mustard *n.* రాయి /rāmyi/
 mute *n.* గూంగో /gūṅgo/
 mutton piece *n.* డళి /ḍali/
 myna *n.* గర్కోలి /garkōli/

N

name *n.* నామ్ /nām/
 name of a person ఆద్యీర్ నామ్ /ādmīr nām/
 namesake మాణిమాణి /māṇi māṇi/
 narrow *adj.* ధఱయి /ḍhaṁyi/; *adj.* పాట్టో /pāṭṭō/;
     v. సాంక్టో /sāṅkṭō/
 nature *n.* గొణ్ /goṇ/
 nature, behaviour *n.* ప్రకృతి /prakṛti/
 navel *n.* సుంటి /suṇṭi/
 near *n.* ధఱయి /ḍhaṁyi/
 nearness *n.* ధఱయి /ḍhaṁyi/
 neck *n.* కాందా /kāṇḍā/; *n.* గర్దణ్ /gardaṇ/ నల్లి /naḷḷi/
 necklace *n.* హార్ /hār/
 needle *n.* సూయి /sūyi/
 negative *v.* వట్టో /vaṭṭō/
 neighbours *adv.* సామ్ /sām/
 nephew *n.* భాణ్ జో /bhāṇ jō/
 nest *n.* ఖోడొ /khōḍo/; *n.* మంగాళో /maṅgālō/;
     n. మాళో /mālō/
 net *n.* ఝాళ్ /jhāl/
 new *n.* నవ్వో /navvo/
 newly *adv.* నవ్వో /navvo/
 news *n.* ఖబర్ /khabar/; *n.* ఖోజ్ /khōj/
 newspaper *n.* కాగద్ /kāgad/
 next *adj.* పచ్చేర్ /paccēr/
 nice *adj.* కూబ్ ఆచ్ /kūb āc/
 nicely *adv.* అస్మాన్ /asmān/

nick *n.* జేల్ /jēl/
 night రాత్ /rāt/
 nine *num.* నవ్ /nav/
 nineteen *num.* వగ్గీస్ /vagnīs/
 ninety *num.* నవద్ /navad/
 no *adv.* మత్ /mat/
 no shelter బనాగతేరో /banāgatēro/
 noble *adj.* ఆచ్ /āc/
 northward *adv.* ధఱయి /ḍhaṁyi/
 nose *n.* నాక్ /nāk/
 nose ring *n.* ఫులా /phulā/; *n.* భూరియ /bhūriya/
 not *adv.* కోని /kōni/; *v.* వేని /vēni/
 not being tired హార్చేని /hārchēni/
 not matching *v.* పుర్వేని /purvēni/
 not stretchable *adj.* బడేని /baḍēni/
 not that much అత్రాకోని /atrākōni/
 not understandable *v.* కళేనిజకో /kaḷēnijako/
 note *n.* చిలుకు /ciluku/; *n.* పాన్ /pān/
 noun *n.* నామేన్ వతాయేర్ /nāmēn vatāyer/
 nourishment *adv.* ధాపన్ /dhāpan/
 now *n.* అబ్బామ్ /abbaṁ/
 now and then *adv.* జన్నార్ జన్న /jannār janna/
 numb బట్టర్ /baṭṭar/
 number *n.* ఆంక్ /āṅk/
 nurse *n.* సేవా /sēvā/

O

oat *n.* భల్లు /bhalḷu/
 oath; vow *n.* స్వాగన్ /svāgan/
 obedient *n.* మనిమి /manimi/
 observe *v.* దేకూ కర్ /dēkū kar/;
     v. పరక్పకడ్ /parakpakaḍ/

obstruct *v.* ఆడం ఆయేర్ /āḍaṁ āyēr/;
     v. థమాడ్ /thamāḍ/
 obvious *n.* వాతేకరేవాళో /vātēkarēvālō/
 occupy *v.* ఖబ్జా /khabjā/; *v.* ధఱయికర్ /ḍhaṁyikar/
 ocean మోటోసమ్దర్ /mōṭosamdār/

of *adv.* ఒర్ /ōr/
 of a chilli *n.* మర్చా /marcā/
 of all *adj.* సేర్ /sēr/
 offence *n.* జుర్మాన /jurmāna/; *n.* డాండ్ /ḍāṇḍ/
 offer sacrifice *v.* పొలిమార్ /polimār/
 offering *n.* ఛోడేర్ /chōḍēr/; *n.* దెనాకేర్ /denākēr/
 office *n.* దప్తర్ /daphtar/
 oil *n.* తేల్ /tēl/
 okra *n.* భిండ /bhiṇḍa/
 old *adj.* జునో /jūnō/; *adj.* బుడో /buḍo/
 old man *n.* బుడో /buḍo/
 old person *adj.* జునో /jūnō/ భలాఆద్మీ /bhalāādmī/
 omelette భూంజో /bhūñjo/
 on it ఒప్ర /ōpra/
 on our own అప్ణేతి అపణ్ /apṇēti apan/
 once ఏక్తవాయి /ēktvāyi/
 one *num.* ఏక్ /ēk/; *adj.* ఏక్ /ēk/; *adj.* ఏక్లో /ēklo/
 one among us ఆపణేమ ఏక్ /āpaṇēma ēk/
 one person *pron.* ఎక్కజ్ /ekkej/
 one thing ఎక్కినామ్ /ekkinaṁ/
 one to one ఏకీన్ ఏక్ /ekīn ēk/
 one type of rope *n.* పలుగు /palugu/
 one which being told కజకో /kajakō/
 one who poses for a painting *n.* నవేరో /navēro/
 ones *pron.* ఎక్కిర్ /ekkir/
 one's back *n.* పుటే /puṭē/
 ones which is coming *adj.* ఆవజకో /āvañjakō/
 onion *n.* కాందా /kāṇḍā/
 only *adj.* ఎక్కజ్ /ekkej/
 only a little *adv.* ధస్సెకజ్ /dhassekaj/
 only one *adv.* ఎక్కజ్ /ekkej/
 only one person ఏక్లీనామ్ /ēklīnaṁ/
 ooze *v.* చూయో /cūyō/; *n.* చూరో /cūro/
 oozing *n.* సాంగ్గేర్ /sāṅgēr/

open *v.* ఖ్వల్ల /khvāllaṁ/; *adj.* ఛోడ్దిన /chōḍḍine/;
v. బోణికిర్ /bōṇikir/
 open it *v.* వదోడ్ /vadōḍ/
 opening *n.* ఖోళేర్ /khoḷēr/; *n.* ఖ్వళేరో /khvāḷēro/
 opening a cabinet *n.* అర్రానఃఖోళ్ /arrānaṁ khōḷ/
 openly *adv.* ఖుల్లంఖుల్ల /khullaṁkhulla/
 operation ఆప్రేశన్ /āprēśan/
 opportunity *n.* దాడో /dāḍo/
 oppose *v.* హటా /haṭā/; *v.* హటో /hāṭō/
 or *adv.* నతో /natō/; *adv.* నికాణ్ /nikāṇ/
 orange *n.* సంత్రాల్ /santrāl/
 orbit *n.* ఘేరన్ /ghēran/
 organic *n.* లోయో /lōyō/
 organization *n.* మళావ్ /maḷāv/; *n.* సంఘం /saṅghaṁ/
 origin *n.* సరు /saru/
 orphan *n.* గతిఛేని /gaticheṇi/
 other *n.* దూస్రే /dūsre/
 otherwise *v.* నికాణ్ /nikāṇ/
 ours అప్ణో /apṇo/ *pron.* ఆపణ్ /āpan/
 outburst *v.* ఫుటేర్ /phuṭēr/
 outcry *v.* రామ్మి /rāmri/
 outer layer *adj.* ఉంప్ర /umpraṁ/
 outline *n.* రూప్ /rūp/; *n.* వణ్యా /vaṇyā/
 outmoded *adj.* జునో /jūnō/
 oven *n.* తిక్రి /ṭhikri/; *n.* తవ్వా /tavvā/
 over *adj.* పూర్వేగో /pūr vēgō/; *adj.* వేగి /vēgi/;
adj. వేగోజకో /vēgojako/
 overthrow *v.* ఫాంక్ దు /phāṅk daṁ/
 owl *n.* చిబ్రి /cibri/
 own *adj.* ఒర్ /ōr/
 owner *n.* ఘరేవాళో /gharēvāḷō/;
n. జమ్మేదార్ /jammēdār/; *n.* తనేరో /tanērō/;
n. మాలిక్ /mālik/

P

packet *n.* పూళి /pūḷi/
 pain *n.* దుక్ /duk/
 pair *n.* జోడి /jōḍi/
 Paisa *n. prop.* పిస /pisa/
 palace, castle రాజ్ మందిర్ /rāj mandir/
 palm *n.* హాట్టి /hāṭṭi/
 palm fruit ఖజురి /khajuri/
 palm tree తాడేర్ ఝాడ్ /tāḍēr jhāḍ/

palmistry *n.* జాతకం /jātakam/
 pan *n.* సారి /sāri/; *n.* సే /sē/
 pancreas *n.* పిట్టో /pitto/
 papaya *n.* పాపడ్ కాయ /pāpaḍ kāya/
 paper *n.* చిలుకు /ciluku/
 paralysis *n.* పైశ్చవాతం /paiścavātaṁ/
 pare *v.* ఛోల్ /chōl/; *v.* పొట్టు కాడ్ /poṭṭu kāḍ/
 parliament *n.* పార్లమెంట్ /pārlamēṭ/

parrot *n.* చిల్క /cilka/; *n.* చిల్క /cilka/; *n.* రామ్ చిలక /rām cilaka/
 part *v.* చూట్ జో /chūt jō/; *v.* చేటికర్ /chēṭikar/;
n. హాసో /hāṁso/
 partiality *n.* వల్పచనం /valpacanam/
 participant (m.) *pron.* భగ్గోజకో /bhaḷgojako/
 particular *adj.* ఆచ్ /āc/
 partner హిస్సాదార్ /hissādār/
 parts *n.* భాగే /bhāgē/
 party *n.* ఖోరాకి /khorāki/
 pass *n.* పాస్ వేగో /pās vēgō/
 paste *v.* చుంటాడ్ /cuṇṭāḍ/
 pasture *n.* మేత /mēta/
 paternal aunt *n.* ఫుపిర్ /phupir/
 patience *n.* ఒప్ప్యి /opkyi/
 patio *n.* మండ్యా /maṇḍvā/
 pattern *n.* ఒర్నయి /ōrnayi/
 pay *v.* దేనాక్ /dēnāk/; *v.* దేర్ /dēr/
 payment *n.* దేర్ /dēr/
 peep *v.* నవన్ దేక్ /navan dēk/
 pen *n.* పొంటి /poṇṭi/
 penalty *n.* డాండ్ /ḍāṇḍ/
 penance *n.* తపస్ /tapas/
 people జన్ /jan/
 perform prayer పూజ /pūja/
 peripheral; superficial ఉంపర్ ఉంపర్ /umparumpar/
 perm *n.* కార్లేలట్టా /kārlēlaṭṭā/
 permission *n.* సవాల్ పూంచేర్ /savāl pūncēr/
 permit *v.* ఇజాజత్ /ijājat/
 person *n.* ఆద్మి /ādmī/
 person who knows everything జ్ఞాని /jñāni/
 persuade *v.* పురా /purā/; *v.* మనాయేర్ /manāyēr/
 pertinent *adj.* పూర్వజత్రా /pūrvajatrā/
 pestle *n.* ఉక్కి /ukki/; *n.* సోటా /sōṭā/
 petrol *n.* పిట్టోల్ /piṭṭōl/
 petty *adj.* దస్సేక్ /dassēk/
 physically *adv.* జీవేరో /jivērō/
 physician *n.* వైద్దుడు /vaidguḍu/
 pick *n.* ఖూబ్ ఆచ్ /khūbāc/
 pickle *n.* ఖ్వాడి /khvāḍi/; *v.* ఖ్వాడి /khvāḍi/
 picture *n.* బొమ్మ /bomma/
 pigeon *n.* కబుతర్ /kabutar/
 pigment *n.* రాంగ్ /rang/
 pile *n.* మసాణ్ /masāṇ/

pillar *n.* థంబా /thambā/
 pillow *n.* సరాణో /sarāṇō/
 pimple *n.* ఖీల్ /khil/; *n.* ఫోడా /phōḍā/
 pin *n.* గుండు సూయి /guṇḍu sūyi/
 pinch *n.* కొచర్ /kocar/
 pink *n.* గోలాల్ రాంగ్ /golāl rang/
 pipe *n.* బుంగా /buṅgā/; *n.* బుర్త /burra/
 pit *n.* బొమ్మాయి /bommōyi/
 place *n.* జమ్మి /jammi/; *n.* జాగ్ /jāg/; *n.* జాగ్ /jāg/;
n. జాగ్ /jāg/; *v.* మేలేర్ /mēlēr/
 plan *n.* ఒడుపు /oḍupu/
 plant *n.* మొల్కా /molkā/
 planting plants మొల్కా గాడేర్ /mōlkā gāḍēr/
 plants మొల్కా /mōlkā/
 plate *n.* రేక్ /rēk/
 play *n.* రామ్మి /ramti/
 player *n.* ఖిలాడి /khilāḍi/
 playing card పత్తాల్ /pattāl/
 please go *v.* జావో /jāvō/
 please walk *v.* చాలో /cālō/
 plot; land; soil *n.* జాగ్ /jāg/
 plough *v.* దూన్ /dūn/; *n.* నాగర్ /nāgar/
 plug *v.* గుల్కా /gulcā/
 pocket ఖోలి /khōli/
 poem *n.* గీద్ /gīd/
 poetry *n.* పద్యభాగం /padyabhāgaṁ/
 point *n.* తిక్కో /tikko/
 pointless *adj.* బూంట్లో /būṇṭlō/
 poise *n.* వజన్ /vajan/
 poison *n.* వస్ /vas/
 poisonous gas *n.* వస్ భరన్ ఛజకో
 వాళ్ /vasbharan chañjako vāl/
 poisonous serpent with black stripes బందేవాళో
 సాప్ /bandevālō sāp/
 police *n.* పోలిస్ /pōlis/
 police station కచేరి /kacēri/
 polish *v.* సోదార్ /sodār/
 politics *n.* రాజనీతి /rājanīti/
 pomegranate *n.* అనార్ /anār/
 pond *n.* ఖాడ్ /khāḍ/; *n.* తాళావ్ /taḷāv/; *n.* బంట /baṇṭa/
 poor *adj.* గరీబ్ /garīb/
 poor people *n.* గరీబ్ /garīb/
 porridge *n.* దళ్యా /daḷyā/; *n.* మాండ్ /māṇḍ/
 portion *n.* హాసో /hāṁso/

portray *v.* మూరత్ కాడ్ /mūrat kāḍ/
 possibly *adv.* కామ్యికో /kāmyikō/
 postpone the work for some time *n.* వాయిదో /vāyido/
 posture *n.* ఢంగ్ /ḍhaṅg/; *n.* తరిక /tarika/
 pot *n.* టోకణో /ṭōkaṇō/; *n.* మాట్లా /māṭlā/; *n.* హండి /hāṇḍi/
 potato ఆల్ గడ్డ /āl gaḍḍa/
 potherb *n.* మాటేర్ భాజీ /māṭēr bhājī/
 potter *n.* కమార్ /kamār/
 pound ఆటో కరేర్ /āṭō karēr/ *v.* కూట్ /kūṭ/; *v.* లగా /lagā/
 pouring *v.* రేడేరో /rēḍēro/
 poverty *n.* గరీబ్ /garīb/
 powder *n.* భుక్కి /bhukki/
 power *n.* కరంట్ /karaṇṭ/; *n.* నాయకీ /nāyakī/;
n. లావా /lvāḷā/; *n.* సత్త /satta/
 practice *n.* తకుల్ /ṭhakul/
 praise *v.* తారిఫ్ /tāriph/
 prawn *n.* ఝింగా /jhīngā/
 pray *v.* వింతి /vinti/
 preacher *v.* గరు /garu/
 predictably *adv.* జాణన్ /jāṇan/
 pregnancy *n.* పేట్ /pēṭ/
 prepare *v.* బణా /baṇā/; *v.* సోదార్ /sodār/
 present *n.* అబ్బా /abbā/; *n.* అబ్బ /abb/
 preserve *adj.* జతన్ /jatan/; *v.* ఢామ్యికర్ /ḍhaṁyikar/
 press ఇస్త్రీ కర్ /istri kar/ *v.* జల్ది /jaldi/; *v.* దాబ్ /dāb/
 prestige *n.* ఇజ్జత్ /ijjat/
 previous *adj.* ధరఅగిడియా /dharagidiyā/
 previously *adv.* అబ్బేసిజ్ /abbēsij/; *adv.* వచ్చేసి /vaccēsi/
 price *v.* దామ్ /dām/
 pride *n.* గరబ్ /garab/
 priest *n.* పూజారి /pūjārī/
 primitive *adj.* ఆంగేర్ /āṅgēr/; *adj.* తోల్చూర్ /tōlcūr/;
adj. పురాణో /purāṇō/; *adj.* ప్యానార్ /pyānār/
 print *v.* చపాయేర్ /chapāyēr/; *n.* మోర్ /mōr/
 private *adj.* జేర్ జేనా /jēr jēnā/

problem *n.* ఖట్టో /khaṭṭō/; *n.* భావేటి /bhāvēṭi/; *n.* సవాల్
 పూంచేర్ /savāl pūncēr/
 problematic phase *n.* భావేటి /bhāvēṭi/
 procession *n.* జులూస్ /julūs/
 proclaim by beating a drum *v.* డపడా /ḍapaḍā/
 profit ఫ్యాయేదో /phyāyēdo/
 programme *n.* కార్యం /kāryam/
 promise *n.* నామక్ /naṁcamak/
 promote *v.* పాళ్ /pāl/
 prophecy *n.* కాలజ్ఞాని /kālaññāni/
 propose *v.* ప్రస్తావ్ /prastāv/
 protract *n.* ఆల్చాంకర్ /ālcaṅkar/
 psychological *adj.* మనేర్ /manēr/
 psychology *n.* మన్ జ్ఞానేర్ శాస్త్రం /man jñānēr śāstram/
 puberty *n.* పేడు /pēḍu/
 puff *n.* బుక్క /bukka/
 pugnacious *adj.* బర్కాయేవాళ్ /barkāyēvāl/
 pull *v.* ఖీంచ్ /khīnc/
 pulley *n.* గిర్ర /girra/
 pulling out ఖ్యాంచ్ నాక్ /khyāñcnāk/
 pulse *n.* దాళ్ /dāl/
 pump *n.* బోరింగి /boriṅgi/
 pumpkin *n.* క్వాళా /kvāḷā/
 punishment *n.* శిక్ష /śikṣa/
 punt *n.* తడ /taḍa/
 pupil *n.* విద్యార్థి /vidyārṭhi/
 purchaser లేవాళో /lēvālō/
 purr *n.* ఛేరేర్ /cherēr/
 push *v.* ఢెకల్ /dhekal/
 push solidly జోరేతి ఢకల్ /jorēti dhakal/
 put off *n.* ఒలాయేర్ /olāyēr/
 put out the fire అంగార్ ఒలా /aṅgār olā/
 putting someone outside వగాడో /vagāḍō/
 puzzle *n.* ఆంటో భాందేర్ /āṇṭō bhāndēr/
 python పళ్ల /paḷḷ/

Q

quaint *adj.* జునేదాడేర్ /junēdāḍēr/
 qualified *adj.* అర్హత /arhata/
 quality *n.* గొణ్ /goṇ/
 quantity *n.* పరిమాణం /parimāṇam/
 quarter *n.* తకాణో /ṭhakāṇō/
 queen రాణి /rāṇi/
 question *v.* సవాల్ పూంచేర్ /savāl pūncēr/

quick *adv.* జల్ది /jaldi/; *adv.* దన్నే /dankē/
 quickly *adv.* చాంప్కేసి /chāmpkēsi/; *adv.* దన్నే /dankē/;
adv. దన్నే /dankē/
 quiet *adj.* చుప్ /cup/
 quite *adv.* నట్టమ్ /naṭṭam/
 quiver *v.* ధుజ్జే /dhujjē/; *n.* ధూజేర్ /dhūjēr/
 quota; divi *n.* హాసో /hāṁso/

R

rabbit *n.* సస్య /sasyā/
 race *n.* జాత్ /jāt/
 radiant *adj.* వజ్రాళి /vajālō/
 radish *n.* ముల్లంగి /mullaṅgi/
 rafter ఘరేర్ వాసా /gharēr vāṁsā/
 rails *n.* పట్టాలు /paṭṭālu/
 rain *n.* పాణి /pāṇi/
 raining heavily *n.* యుడీర్ పాణి /jhaḍīr pāṇi/
 rainy season *n.* వర్షాళి /varsālō/
 raise *v.* జాదకర్ /jādakar/; *v.* జాప్పాకర్ /jāppākar/;
v. పాళి /pālō/; *v.* పాళి /pāl/
 raising *v.* వద్రో /vadrō/
 ram *n.* గోర్లా /gōrlā/
 ramble *n.* ఫర్ /phar/
 range *n.* గెట్టు /geṭṭu/; *n.* పాంత /pānt/;
n. లగు,తాణు /lagu,tāṇu/; *n.* సూదో /sūdō/
 rapids *n.* జోర్తివ్యారో /jōrtivyārō/
 rat *n.* ఉందర్ /undar/
 rattle *n.* బక్వాస్ /bakvās/
 reach *v.* భగ్గె /bhaḷge/
 real *adj.* సత్తేర్ /sattēr/
 realistic *adj.* మాలంచజక్కి /mālañcamñjakō/
 rebuke *n.* గాళిదేర్ /gālīdēr/
 receiver (m.) లేన్ జాయ్ వాళో /lēn jāyēvālō/
 recent *adj.* నవ్వో /navvo/
 recognition *n.* సవాల్ పూంచేర్ /savāl pūñcēr/
 recognize *v.* వళక్ /vaḷak/
 rectify *v.* సరికర్ /sarikar/
 red *adj.* రాట్టో /rāṭṭō/
 refreshment *n.* ఫలారం /phalārām/
 refrigerate *v.* శిళోకర్ /śīlōkar/
 refusal *n.* మత్కెదినో /matkedinō/
 refuse *v.* ఛోడ్ /chōḍ/; *v.* నికాళదేర్ /nikālīdēr/
 refuse to do something *n.* హటా /haṭā/
 region *n.* జాగ్ /jāg/
 related *adj.* ఇరాద /irāda/
 related to you తమార్ /tamār/
 relation నాతో /nātō/
 relationship *n.* పామణ్ /pāmaṇ/
 relaxation *n.* రికామ్ /rikām/
 relief from the danger of accident టాళిగో /ṭaḷīgō/
 religion *n.* జాత్ /jāt/

remaining *n.* బద్గో /badgo/
 remember *n.* హర్దే /harde/
 remind *n.* హర్దో /hardo/
 remote place *n.* కొనారో /konāro/
 removal of insects యూడ్ మారేర్ /jhāḍmārēr/
 remove *v.* కాడ్ /kāḍ/; *v.* కాణాక్ /kāṇāk/
 remove the shell *v.* పొట్టు కాడ్ /poṭṭu kāḍ/
 rent *n.* భాడో /bhāḍo/
 repair *n.* జో /jō/
 repairer *n.* అచ్చోకరెవాళో /āccokarevālō/
 reparation *n.* డాండ్ /ḍāṇḍ/
 report *n.* ఫిర్యాద్ /phiryād/
 repository *n.* గుమ్మి /gummi/
 reproach *n.* బోలి భాండేర్ /bōli bhāṇḍēr/;
v. భాండో /bhāṇḍō/
 reptile *n.* సర్కేరో /sarkērō/
 request *v.* న్వారా /nvārā/
 requirement *n.* చావనో /cāvañnō/
 reserve *v.* థామేర్ /thāmēr/
 reservoir *n.* కూండ్ /kūṇḍ/
 resignation *n.* ఛోడ్ /chōḍ/
 resist *v.* ఖమాడ్ లామ్ /khamāḍlaṁ/
 response *n.* హాటో /hāṭō/
 rest *n.* రికామ్ /rikām/
 restricted meal *n.* పత్యం /patyam/
 return *n.* ఆయేర్ /āyēr/
 reversal *n.* ఫేర్ /phēr/; *n.* హాటో /hāṭō/
 revolution *n.* క్రాంతి /krānti/
 reward *n.* ఇనామ్ /inām/
 rice *n.* చావళి /cāvaḷ/; *n.* ధాన్ /dhān/; *n.* సాళి /sāl/
 rich *adj.* సావూకార్ /sāvukār/
 rich man *n.* అమీర్ /amīr/
 ride *n.* సవారి /savāri/
 ridged gourd *n.* తోరి /tōri/
 rifle *n.* బందూక్ /bandūk/
 right *adj.* జమణో /jamaṇō/; *n.* నాయం /nāyam/;
n. నియత్ /niyat/; *n.* హక్ /hak/
 right age to get married *n.* మొటియార్ /moṭiyār/
 right here *n.* అత్తజ్జ్ /attaj/
 right side జమ్మేవడి ఛామ్ /jamṇēvaḍi chaṁ/
 rigid *adj.* జాడో /jāḍo/
 ring *n.* వింటి /viṇṭi/

ringleader *n.* టాండేర్ /ṭāṇḍēr/
 rings worn on toes *n.* చట్టి /caṇṭki/
 ripe *adj.* బుడొయగో /buḍoyēgō/
 ripened dried kernel *n.* నారళ్ /nāraḷ/
 river *n.* నంది /nandi/
 road *n.* వాట్ /vāt/; *n.* సడక్ /saḍak/
 roar *v.* డర్కాయేరో /ḍarkāyēro/
 rob *v.* లూట్లెజో /lūṭlejo/
 robber *n.* చోర్ /cōr/
 rock pieces *n.* కాంక్ర /kāṅkra/
 rod సలాక్ /salāk/
 roll *n.* పల్తిమార్ /paltī mār/; *v.* ఫేర్ /phēr/;
     v. రడాయేర్ /raḍāyēr/; *n.* వలత్రో /valaṭro/;
     n. వలోటేర్ /valōṭēr/
 room అర్రా /arrā/ *n.* కమరా /kamarā/

root *adj.* జడ్ /jaḍ/
 rope *n.* గాళా /gālā/
 ropes *n.* గాళా /gālā/
 rotten *adj.* గర్గి /gargi/
 rotten one *n.* గర్గి /gargi/; *n.* సడ్జో /saḍjō/
 round *n.* గోళా /gōḷā/; *adj.* ఘోళాసాణ /ghōḷāsāṇ/
 round thing made of cloth to put on head and carry
     water vessel *n.* గాలా /gālā/
 rub *v.* చొపడ్ /copaḍ/
 rubber *n.* లబ్బర్ /labbar/; *n.* లుయేవాళో /luyēvālō/
 rubbing *n.* మసళేర్ /masaḷēr/
 rude *adj.* అనాడి /anāḍi/; *adj.* నసల్దో /nasaldō/
 ruin *v.* చేడ్గో /cēḍgo/
 rumour *n.* ఫుంకార్ /phuṅkāṛ/
 rust *n.* చిలం /cilaṁ/

S

sache *n.* దోక్ /dōk/
 sacred నిష్టరో /niṣṭaro/
 sacred thread for waist *v.* కణదోరి /kaṇadōri/
 sacrifice బలిదాన్ /balidān/ *n.* భండారో /bhaṇḍāro/
 salary *n.* బాఱయి /bāṁyi/
 salt *n.* నూణ్ /nūṇ/
 saltwater ఖారోపాణి /khāropāṇi/
 sample *n.* సాయ /sāya/
 sand *n.* ఉక్కా /uṣkā/
 Saturday *n. prop.* థావర్ /thāvar/
 savage రణిఆద్మి /raṇiādmī/
 scared *adj.* చమ్కాన్ /camkān/
 scatter *n.* చణక్ /chaṇak/
 scent అత్తర్ /attar/
 school *n.* బడి /baḍi/
 scissor *n.* కొతడ్ని /kotaḍni/
 scorpion *n.* వించు /viṅcu/
 scratch *v.* ఖోర్ఖా /khojhā/; *n.* ఖోజావణి /khōjāvaṇi/
 screen *n.* పర్దా /pardā/
 scrub *v.* ధో /dhō/
 seal *n.* మోర్ /mōr/
 search *n.* ధూండేర్ /dhūṇḍēr/; *v.* ధూండ్ /dhūṇḍ/;
     v. ధూండ్ /dhūṇḍ/
 second దీమో /dimō/
 secret *adv.* ఖేదో /khēdō/
 secretion *n.* చూయో /chūyō/
 secretly *adv.* ఖేదో /khēdō/

secure *adj.* జతన్ /jatan/
 seductive look ఆడిఅంకితి దేక్రో /āḍiāṅkiti dēkrō/
 see thoroughly without permission, spy, peep నవన్
     దేక్ /navan dēk/
 seed దాణా /dāṇā/ బిజ్జా /bijjā/
 seed of Bishop's weed అజ్మో /ajmō/
 seeing *v.* దెక్రో /dekrō/
 select *adj.* కిదెజకో /kidejako/
 sell *v.* వేచ్ /vēc/
 send మేల్ /mēl/ *v.* రవాన /ravāna/
 send after telling *v.* కేమెల్ /kēmel/
 separate *v.* నాళి /nālī/
 separating *n.* ఆమ్లి /āmlī/
 serially *adv.* రేతురేతు /rēturētu/
 sesamum *n.* తల్లి /talli/
 set *v.* డూబ్గో /ḍūbgō/; *v.* సాంజ్ పడగి /sāñj paḍagi/
 set it right *v.* సరికర్ /sarikar/
 set right *v.* సరికర్ /sarikar/
 settle *v.* ఫేడ్ /phēḍ/
 seventeen *num.* సత్త్ర /sattar/
 seventy *num.* సత్తర్ /sattar/
 several *adj.* కత్రాయీకో /katrāyikō/
 shadow *n.* ఛాండి /chāṇḍi/
 share *n.* హాసో /hāṁso/ హాసో /hānsō/
 sharp *n.* ధార్ /dhār/
 sharp point *n.* ఫూంగ్ /phūṅg/
 sharpening *v.* అళా /alā/

shaving cream ద్వాడిపరేర్ ప్యాసడ్ /dvāḍiparēr pyāsad/
 sheep *n.* గొర్రె /gōrli/
 shells used for decoating the dress of Lambada
     women *n.* క్వాడి /kvāḍi/
 shine *v.* యూంక్ /jhānk/
 short *adj.* పోటియా /pōṭiyā/; *adj.* పొడ్గా /pōḍgā/;
     n. పొడ్గా /pōḍgā/
 shortness *adj.* పొట్య /poṭyā/
 should be there *v.* రేణో /rēṇō/
 shoulder *n.* కాండో /kāṇḍō/ సాందేర్ /sāṇḍēr/
 shoulder bone సాందేర్ హడక /sāṇḍēr haḍaka/
 shout *n.* తుకారి /tukāri/
 shouting *v.* రామ్ర /rāmri/
 show *n.* టేళో /ṭēḷō/; *n.* దకాళ్ /dakāl/
 show affection on your own *v.* చూమ్ /cūm/
 shred *n.* టొక్జా /ṭokḍā/
 shrew *n.* చుండెలుక /cuṇḍeluka/
 shut the door గడి ఫూల్ /gaḍi ghāl/
 shy *v.* లాజ్ /lāj/
 sicken *v.* బిమారి /bimāri/
 side *n.* తీ /tī/ పాక్తి /pākti/; *n.* వడి /vaḍi/; *n.* సామ్ /sām/
 sieve *n.* చాణ్ణి /chāṇṇi/
 sight *n.* నంజర్ /nañjar/
 sign *n.* మస్కొ /masko/
 silence *n.* గచ్చప్ /gaccap/; *v.* ముండోబురా /muṇḍōburā/
 silently *adv.* బోలెనిజు /boleniju/
 silver *n.* రూపో /rūpō/
 similar *adj.* ఓర్నయి /ōrnayī/; *n.* సబేత్ /sabēt/
 simple *adv.* సాదసీద /sādasīda/
 sing *v.* బోల్ /bōl/
 sink *v.* డుబాడ్ /ḍubāḍ/ డూబ్రో /ḍūbrō/
 sister బాయిలోగ్ /bāyilōg/; *n.* బ్యాన్ /bhyān/
 sister in law సాళి /sālī/
 sit *v.* బ్యాస్ /byās/
 sitting *n.* బ్యాస్ /byās/
 six *num.* ఛో /cho/
 sixteen *num.* సోళఁ /sōḷaṁ/
 sixty *num.* సాట్ /sāt/
 skin *n.* ఖాల్జీ /khālḍi/; *n.* ఖాల్జో /khālḍō/
 slant *adv.* పాల్లు /pāllu/
 slap *n.* గాలేపర్ లగా /gālēpar lagā/
 sleep *n.* నీంద్ /nīnd/
 sleeping సోగే /sōgē/
 slip *n.* రపసన్ /rapasan/

slit *n.* ఫాటేరో /phāṭēro/; *v.* ఫోణాక్ /phōṇāk/
 slow *n.* ఢీలో /ḍhīlo/
 slowly *adv.* ఢీలో /ḍhīlo/
 smack *adv.* దన్కే /dankē/; *adv.* లట్కేసి /laṭkēsi/
 small *adj.* నాణ్కి /nāṅki/; *adj.* నాన్కా /nāṅkā/
 small boy పీకా /pīkā/
 small finger *n.* చట్టికొంగ్లి /caṭṭikiāṅgli/
 small girl పీకి /pīki/
 small tiny vessel used for oil చప్టి /capṭi/
 small tuft of hair on the back of head *n.* చొట్టి /coṭṭi/
 small water vessel సర్వ /sarva/
 small well with oozing water వేరి /vēri/
 smallpox *n.* ఫ్యాల్లి /phyālgi/
 smart *n.* హుస్యారి /huṁsyāri/
 smart man *n.* ఖూబ్ సూరత్ /khūb sūrat/
 smash *v.* ఫోడ్ /phōḍ/
 smell *n.* వాన్స్ /vāṁs/; *v.* సూంగ్ /sūṅg/
 smelling *v.* గందారో /gandāro/
 smelting *n.* కొల్మి /kolmi/
 smile *v.* హాన్స్ /hāṁs/
 snap *n.* కాటేర్ /kāṭēr/; *v.* తోడ్ /tōḍ/; *n.* పుటువ /puṭuva/
 snappy *adv.* జల్ది /jaldi/
 sneezing *n.* సింకడ్ /sīṅkaḍ/
 snoring *v.* ఘోర్రో /ghōrro/
 snowstorm *n.* వసెవాళో పాణి /vasevālō pāṇi/
 so *n.* కాఁయికో /kāṁyikō/
 sob హుప్పీ /hupki/
 sociable *adj.* మస్కరి /maskari/
 society *n.* జగతి /jagati/
 soda *n.* సోడా /sōḍā/
 soft *adj.* గిలో /gīlo/; *adj.* నరమా /naramō/;
     adj. సువాళి /suvāṁlī/
 soil దూడ్ /dūḍ/ ధూడ్ /dhūḍ/
 solace *n.* మనాదేర్ /manādēr/
 solely *adv.* చియాంట్ /chiyāṇṭ/
 solution *n.* గళ్గో /gaḷgo/; *n.* పాణి /pāṇi/
 solve *n.* తప్పా /tapṣā/
 some *adj.* దస్సేక్ /dassēk/; *n.* దస్సేక్ /dassēk/
 some more *conj.* ఉజ్జి /ujji/
 sometimes *pron.* ఏకేక్ తాయి /ēkēk tāyi/
 song *n.* గీద్ /gīd/
 son-in-law *n.* జమాయి /jamāyi/
 soon *adv.* ఛప్కో /chapkō/; *adv.* జన్నాజ్ /jannāj/
 soup *n.* ఫల్చు /phalcu/; *n.* ఫళ్చు /phaḷcu/

sour *n.* ఖాటో /khāṭo/
 south *n.* లచ్ మణ్ /lac maṇ/
 sovereign *n.* రాజ్ /rāj/
 sow *v.* గాడ్ /gāḍ/; *n.* నాక్ /nāk/
 space రామే /rāmē/
 spade *n.* పార /pāra/
 speak *v.* పచార్ /pacār/; *v.* బోల్ /bōl/
 spear *n.* బర్చి /barci/; *n.* మీట /mīṭa/
 spear grass *n.* కాటేవాళోఖడ్ /kāṭēvālōkhaḍ/
 spectacles *n.* కాజళ్ /kājaḷ/
 speechless *adj.* గూంగో /gūngo/
 spell *n.* మత్తర్ /mattar/
 sperm *n.* ఇంద్రియం /indriyaṇ/
 spice *n.* మసాలో /masālō/
 spider *n.* కొడియా /koḍiyā/
 spinach *n.* వాడేర్ భాజ్జి /vāḍēr bhājji/
 spiritual *adj.* దేవేపర్ భక్తి /dēvēpar bhakti/
 spittle *n.* థూంక్ /thūnk/
 split; rip; cleave *v.* ఫాడ్ /phāḍ/
 spoil *adj.* బల్లా /ballā/; *n.* బిగడాయేర్ /bigaḍāyēr/
 spoiled *v.* పడావో /paḍāvō/
 spoken word ముండేర్ బోలి /muṇḍēr bōli/
 spoon చందా /caṇcā/
 spoonful *n.* చెంచార్ అత్తా /ceṇcār atrā/
 sports *n.* రమ్మి /ramti/
 spot *n.* ఇలాకో /ilākō/; *v.* గాట్ పడిగి /gāṭ paḍigi/;
     v. మరక /maraka/
 spray *n.* ఛణక్ /chaṇak/
 spread *n.* చ్వాడ్ /cvāḍ/; *n.* జమాయేర్ /jamāyēr/;
     v. వ్యారీచ /vyārica/
 spring *n.* యోళి /jhōḷi/; *n.* వేరి /vēri/;
     n. హింజోళో /hiṇjōḷō/
 springtime *n.* మాగిడాడ్ /māgidāḍ/
 sprinkle *n.* ఛణక్ /chaṇak/; *n.* ఛాంట్ /chāṇṭ/
 sprinkled *adj.* పిళోవెగో /ṣiḷovegō/
 sprouting హుగ్యాయో /hugyāyō/
 squeak *v.* చీంక్ /chīnk/
 squeeze *v.* నచో /naco/; *v.* ఫించ్ /phīnc/
 squint బాడో /bāḍō/
 squirrel *n.* గర్లి /garli/
 stab *adj.* పొసడ్ /posāḍ/; *n.* పోట్ /pōṭ/
 stable *adj.* టకన్ /ṭakan/
 stag *n.* చితల /citala/
 stale *adj.* జునో /jūnō/; *adj.* భస్గే /bhasgē/

stalk *n.* డాండి /ḍāṇḍi/
 stall *n.* గుమ్మి /gumsi/; *n.* దొకాన్ /dokān/
 stamp *v.* ఖూండ్ /khūnd/
 stand *n.* జాగ్ /jāg/; *v.* పేణ్ /pēṇ/; *adj.* హుబర్ /huṁbar/
 stand up *v.* హుబర్ /hubar/
 star *n.* తారా /tārā/
 stare the eyes టమ్కార్ /ṭamkāṛ/
 start *v.* నిసర్ /nisaṛ/
 started *v.* నికళ్ /nikaḷ/
 starting phase ధర్ అగ్గీయార్ /dhar agḍiyār/
 startle *adj.* చమ్కాన్ /camkān/
 startled *adj.* జంజ్రాగో /jaṇjraḡo/
 statement *n.* వాత్ /vāt/
 stay with లారా /lāraṁ/
 steep road *v.* చడావో /caḍāvo/
 steer *n.* సాండియా /sāṇḍiyā/
 step mother స్వాకేర్ /svākēr/
 stepmother *n.* మాసి /māsi/
 stepping *v.* లాత్ మేల్ /lāt mēl/
 steps ఖప్తి /khapti/
 stew *v.* వకాళ్ /vakāḷ/
 stick *adj.* పొసడ్ /posāḍ/; *n.* సింక్లి /sīnkli/
 sticky *n.* చిక్కో /cikṇō/; *adj.* చోడేని /chōḍēni/
 stick; tack *v.* చుంటాడ్ /cuṇṭāḍ/
 still do it అజ్జికర్ /ajjikar/
 sting *n.* వాంకో /vāṅko/
 stir *v.* హలా /halā/
 stitch *n.* గాంట్ /gāṇṭ/; *n.* గుంతేర్ /guntēr/
 stitch; suture; darn *v.* సీడ్ /sīḍ/
 stomach *n.* పేట్ /pēṭ/
 stone *n.* భాట /bhāṭa/
 stool *n.* పీడ /pīḍa/; *n.* బ్యాస్ /byās/
 stop *v.* థమాడ్ /thamāḍ/; *v.* థమ్ /tham/;
     v. థామ్ /thām/
 stop please *v.* థమాడ్ /thamāḍ/
 stop still, freeze *n.* నహాలజా /naḥhālajā/
 storage *n.* గుమ్మి /gummi/; *n.* గోదామ్ /gōḍām/
 store గోక్ /gōk/
 storm *n.* ఆంది అంగోళో /āndi aṅgōḷō/; *n.* ఝడి /jhaḍi/
 stout *adj.* జాడో /jāḍō/
 stove *v.* చూలో /cūlō/
 straight *adv.* ఢీలో /ḍhīlō/; *adv.* సూదో /sūdō/
 straight away *adv.* సూదో /sūdō/
 strange *adj.* నఁ అన్ జాన్ /naṁ an jān/

strangeness *n.* జలమ్ /jalam/
 stream *n.* ఛేబ్రి /chēbri/; *n.* రూంగ్లి /rūnglī/; *n.* విణ్ /vin/;
n. వేరి /vēri/
 strength; stamina *n.* సత్త /satta/
 string *n.* తాంత /tānt/; *n.* నార /nāra/; *n.* వేల్ /vēl/;
n. హార్ /hār/
 strip *n.* ఛోడ్కా /chōḍkā/
 stroke *v.* చీంత్రి /cīntrō/
 strong *adj.* మజ్బూత్ /majbūt/
 strong person *n.* బల్వాన్ /balvān/
 structure *n.* తరిక /tarika/; *n.* రూప్ /rūp/
 stuck *adj.* అట్టగ్గో /aṭṭaggo/; *n.* హళజాగి /haḷajāgi/
 study కళాయేరో /kalāyēro/ *n.* సదు /sadu/
 stuttering తోట్లి /tōtli/
 style *n.* తరిక /tarika/
 submit *n.* ధార్ /dhār/
 submitting oneself *v.* హవాలొ వేజొ /havālo vējo/
 succeeding *n.* పేన సమియార్ /pēna samiyār/
 successor *n.* ఖాన్దాని /khāndāni/; *n.* వేల్ /vēl/
 sudden *adj.* ఛాప్కేసి /chaṅpkēsi/
 suddenly *adj.* జల్ది /jalḍi/
 sugar *n.* సక్కర్ /sakkar/
 sugar cane *n.* సాంటా /sāṇṭā/
 suggest *v.* ఖోజ్ వతా /khōj vatā/
 summary *n.* ఒడొడ్ /odoḍ/
 sun *n.* దాడొ /dāḍo/; *n.* దాడొ /dāḍo/
 Sunday *n. prop.* దిత్వార్ /ditvār/
 sunny *adv.* తడ్కో /taḍko/
 sunrise *n.* రుహూన్ /jhūnc/

support *adv.* గతి /gati/; *adv.* దిక్కు /dikku/
 suppress *v.* ఖూన్డ్ /khūnd/; *v.* దాబ్ /dāb/
 suppressing *n.* దమన్ /daman/
 surface *adj.* ఉంపరేర్ /umparēr/; *adv.* ఉంపర్ /ūmpar/
 surrend *n.* హవాల్ /havāl/
 surroundings ఆస్పాస్ /āspās/
 survive *v.* బాన్చ్ /bañc/
 suspicion *n.* గుమాన్ /gumān/
 sustain *v.* నిర్ణయ్ /nirṇay/
 swallow *v.* గల్జొ /galjō/
 swap *n.* లేణ్గి దేణ్గి /lēṅgi dēṅgi/
 swarm *n.* దళ్ /dal/
 sway *v.* బగా /bagā/
 swear *v.* ఇమాన్ /imān/
 sweat *n.* పరిసిన /parisina/
 sweater గరమ్ కోట్ /garam kōṭ/
 sweating ఉక్కోమారేర్ /ukḷōmārēr/ ఉమన్ /umas/
 sweeper బారేవాళొ /bārēvālō/
 sweepings *n.* రాసి /rāsi/; *n.* రాసి /rāsi/
 sweet *adj.* మీటొ /mīṭo/
 sweet eatables *n.* మీట్మటాయి /mīṭmaṭāyi/
 swell *v.* ఫూలో /phūlō/
 swig *v.* పియోట్ /piyōṭ/
 swing *n.* హలా /halā/ హీన్చ్ /hīñc/
 swollen *adj.* సూజ్గొ /sūjgō/
 swollen belly ఆపర్గొజకో పేట్ /āpargojako pēṭ/
 sword *n.* తల్వార్ /talvār/
 symbol of remembrance *v.* చింతాణి /cintāṇi/

T

table *n.* మేజా /mējā/
 tail *n.* పున్చి /puñci/ పూంచడిన /pūñcaḍinañ/
 tailor *n.* మేరావాళ్ /mērāvāl/
 take *v.* లీయా /līyā/; *v.* లేలామ్ /lēlañ/
 taking *n.* లేలామ్ /lēlañ/
 taking control *n.* రకాల్దీదినో /rakāḷḍīdinō/
 tall *adj.* ఉంప్రామ్ /umprañ/
 tamarind *n.* ఆమ్లి /āmlī/
 tandem *adv.* కూబ్ ఆచ్ /kūb āc/
 tangled *adj.* గుంతాగొ /guntāgo/; *adj.* గుంతాగొ /guntāgo/
 tap *n.* నాలొ /nālo/
 target *n.* దేకన్ /dēkan/; *n.* సూటి /sūṭi/
 taste *v.* చాకన్ దేక్ /cākan dēk/; *n.* సవాద్ /savād/

tax *n.* రకం /rakam/
 teacher *n.* గరు /garu/
 teak tree *n.* సాగునా /sāgunā/
 tear *v.* చీర్ /cīr/; *v.* ఫాడ్ /phāḍ/; *n.* హాసు /hāṁsu/
 tearing *n.* చీర్ /cīr/
 tears *n.* హాసు /hāṁsu/
 tell *v.* కా /kañ/; *v.* పూన్చ్ /pūñc/; *v.* బోల్ /bōl/
 tell briefly మజకా /maja kañ/
 tell in detail ఖోళన్ కా /khōḷan kañ/
 teller *pron.* కేవాళొ /kēvālō/
 Telugu *n. prop.* తెలుగు /telugu/
 temperate *adj.* వచ్చేరో /vaccēro/
 temple *n.* దేవళ్ /dēvaḷ/

temporary *adj.* ఘడికెసారు /ghaḍikesāru/
 ten *num.* దస్ /das/
 tender leaf *n.* చిగురు /ciguru/
 term *n.* తాణు /tāṇu/
 tether *n.* గాళా /gālā/; *n.* తలుగు /talugu/
 than all *n.* సేతి /sēti/
 that *n.* ఊ /ū/
 that side *n.* ఒప్పి /ōvḍi/
 thatch *v.* ఛాప్ /chāp/
 thaw *v.* గాల్ /gāl/; *v.* పరగళగో /paragaḷgo/
 their *n.* ఉందూర్ /undūr/
 then *adv.* జన్న /janna/
 there *adv.* ఒత్త /ottaṁ/ ఒత్తె /otte/
 therein *adv.* ఒమా /ōmā/
 thereupon *adv.* ధైఃధైసి /ḍhaiṁ ḍhaiṁsi/
 these *n.* యే /yē/
 they *n.* ఒజ్ /ōj/
 they will be there *v.* రచా /racaṁ/
 thick *adj.* చిక్కి /cikḱi/
 thickly *adv.* జాడొజట్ /jāḍoḷaṭ/
 thief one *n.* చొట్టి /coṭṭi/
 thigh *n.* జాంగ్లా /jāṅglā/
 thin *adj.* పాట్లొ /pāṭlō/
 thing which is made of bamboo to carry the corpse
n. ఖాట్ /khāṭ/
 thinking *n.* కేలేర్ /kēlēṛ/
 thinking about *n.* కెలెరో /kelero/
 thirst *n.* తరస్ /taras/
 thirsty *adj.* తరస్ /taras/; *adv.* తరసితి /tarseti/
 thirteen *num.* తేర /tēraṁ/
 thirty *num.* తీస్ /tīs/
 this *pron.* ఈ /ī/
 this day *n.* ఆజ్ /āj/
 this one only *n.* ఈజ్ /ij/
 this side *v.* ఏవ్డి /ēvḍi/
 thorny plants *n.* ధీరా /ḍhīrā/
 those *pron.* ఓ /ō/
 thought *n.* ఖ్యాల్ /khyāl/
 thousand *num.* బగా /bagā/; *num.* హజార్ /hajār/
 thrash *v.* మార్ /mār/
 thread *n.* దోర /dōra/
 thread worn by Hindu male on waist *n.* కణ్దోరో /kaṇḍōrō/
 three *num.* తీస్ /tīn/
 throat *n.* సాందొ /sāṇḍo/

throughout *adv.* సే /sē/
 throw *n.* ఫెంకాయేర్ /phenkāyēr/;
v. ఫ్యాంక్డినో /phyāṅkḍinō/
 throwing *n.* ధూంక్ /dhūṅk/
 thunder *v.* గరజ్జో /garajro/
 Thursday *n. prop.* వరస్పత్ /varaspat/
 thus *n.* ఏర్జు /ēṛju/; *adv.* జన్నాజ్ /jannāj/;
adv. హనుకన్ /hanukan/
 tide *v.* తడ /taḍa/
 tiger *n.* జనావర్ /janāvar/
 tighten *v.* కస్ /kas/; *v.* కాట్టో కర్ /kāṭṭō kar/
 tile *n.* తిక్రి /ṭhikri/
 till that moment *adv.* ఆంగజ్ /āṅgaḷj/;
adv. జన్నాజ్ /jannāj/
 timber *n.* లకడి /lakaḍi/
 time *n.* ఘడియా /ghaḍiyā/; *n.* సమియా /samiyāṁ/
 tinge *n.* భీనోరంగ్ /bhīnorāṅg/
 tip *n.* కొనోరా /konorā/; *n.* కోస /kōsa/; *n.* ఫూంగి /phūṅgi/
 tired *v.* హార్గో /hārgo/
 title *n.* పురస్కార్ /puraskār/
 to *adv.* సామ్ /sām/
 to a larger extent *v.* రాస్ /rās/
 to arrange *v.* అట్కా /aṭka/
 to assault *v.* అత్యాచార్ /atyācār/
 to balance anything *n.* జోకేర్ /jōkēr/
 to be stuck *v.* చూంటన్ రేర్ /cūṇṭan rēr/
 to become *v.* వేనామ్ /vēnāṁ/
 to blame *v.* బదనామ్ కర్ /badanām kar/
 to burn *n.* బాళేనామ్ /bālēnāṁ/
 to collect *v.* ధామ్యికర్ /ḍhamyikar/
 to continue *n.* ఆంగబడేరో /āṅgaṁ baḍēro/
 to crouch *v.* లప్పజొ /lapjo/
 to dedicate *v.* అంకిత కర్ /aṅkit kar/
 to develop *v.* ఘణ్ణో కర్ /ghaṇṇō kar/
 to dribble *v.* లాళే చువావమ్ /lālē cuvāvaṁ/
 to drift *v.* వ్యాగే /vyāgē/
 to dwell *v.* వస్జొ /vasjo/
 to evade *v.* భూలాడి పడ్జాయేర్ /bhūlāḍi paḍjāyēr/
 to face somebody *n.* హటా /haṭā/
 to flatten *v.* సాప్కర్ /sāpkar/
 to give a name *n.* నామ్ పాడేర్ /nām pāḍēr/
 to grow *n.* వడగో /vaḍagō/
 to keep *v.* ఘాల్ /ghāl/

to make a noise while chewing *n.* అటావజూఁ

చాబ్ /aṭāvajūṁ cāb/

to meet *v.* భళేనఁ /bhaḷēnaṁ/

to plait hair *n.* మూళో గూంట్ /mūḷō gūnt/

to sink *v.* నాసన్ /nausan/

to split *v.* చిర్రా /cīrrā/

to stop *n.* థమ్ /tham/

to walk *n.* చాల్ /cāl/

to where *v.* కేన్ది /kēvḍi/

today *n.* ఆజ్ /āj/

tomato *n.* భేజ్రా /bhējra/

tomb *n.* గోరి /gōri/; *n.* మసాణ్ /masāṇ/

tombstone మసాణేర్బాట /masāṇērbāṭa/

tomorrow *n.* సవార్ /savār/

tongue *n.* జీబ్ /jīb/

tooth దాంట్ /dānt/

toothpick *n.* దాంతణ్ /dāntaṇ/

torch *n.* కోల /kōla/

torn off *v.* ఫాటేరో /phaṭēro/

torrent *n.* ధార్ /dhār/

tortoise *n.* కాబ్జో /kābjo/

torture *n.* వేల భావేటి /vēla bhāvēṭi/

total *n.* సారి /sāri/; *n.* సేజ్ /sēj/

touch *v.* చీప్ /chīp/ లాగో /lāgō/

towel *n.* తువాల /tuvāla/

town; borough *n.* పోర్ /ṣār/

traction *n.* ఖ్యాంచేర్ /khyāñcēr/

tradition *n.* ఇడ్డి /iḍṭi/; *n.* చాల్ని /cālṇi/

traditional custom *n.* ధాంగ్/ఇడ్డి /ḍhaṅg/iḍṭi/

traditional lamp *n.* దీయోఁ /dīyōṁ/

traditional necklace *n.* హాన్లో /hāṁslō/

training *n.* చపె సికాయర్ /chape sikāyar/; *v.* శిక్షణ్ /śikṣaṇ/

trample *v.* ఖుంద్నాక్ /khundnāk/

transfer తవాదల్ /tavādal/

trap *n.* ఫందో /phando/

treat *v.* ధయికిదో /ḍhaṁyikido/

treaty *n.* సులహ్ /sulahā/

tree ఝాడ్ /jhāḍ/ *n.* దవా /davā/

trench *n.* ఖంద్కం /khandkaṁ/

trend *n.* తరిక /tarika/

tribal *adj.* బంజార /bañjāra/

tribe *adv.* పాడా /pāḍā/

trick *n.* హుపామ్ /hupām/

trip *n.* జాతర /jātara/

trouble *n.* ఆప్తి /āpti/; *n.* ఖత్రా /khatrā/; *v.* వెల /vela/

వేల /vēla/

trousers *n.* ఫైంట్ /phaīṇṭ/

trout *n.* కంట్టా /kaṇṭṭā/

true *v.* సాస్సి /sāssi/

truss *n.* కచోటి /kacōṭi/

Tuesday *n. prop.* మంగళ వార్ /maṅgaḷ vār/

tumble *v.* రడ్డో పడ్డో /raḍṭo paḍgo/

tumour *n.* గడ్డ /gaḍḍa/

turban *n.* రూమాల్ /rūmāl/

turmeric హళాద్ /haḷad/

turtle *n.* కాబ్జో /kābjo/

twenty *num.* వీస్ /vīs/

twist మేళ్ /mēḷ/ మొల్లాఫేర్ /molḍāphēr/

twisted వడి ఘలిఘలాయో /vaḍi ghalighalāyō/

two *num.* ది /di/

twofold *n.* దీవణా /dīvaṇā/

tying a plait *n.* మూళో గూంట్ /mūḷō gūnt/

tying the edges పాళే భాందేరో /pālē bhāndērō/

U

umbrella *n.* చత్రి /chatri/

unable to get లిదోకొని జూ /lidōkōni jū/

unable to imagine *v.* సోంచెకొని /sōñcekoni/

unbeatable ఆడంఘేని /āḍaṁ chēni/

unbound *adj.* ఛూటో /chūṭo/

uncle *n.* మామ /māma/; *n.* మొటాపు /moṭāpu/;

n. సస్రో /sasrō/

underground science జమ్మీరో శాస్త్రం /jammīrō śāstrāṁ/

underneath *adj.* తళ్ /taḷ/

understood *adj.* అదోడ్చజకో /adōḍchajako/

uneven ఖాంచా ఖోబా /khāñcā khobā/

unfair *adj.* అనియాయి /aniyāyi/

uniformly *adj.* ఎక్కజ్ /ekkaj/

universe *n.* జగతి /jagati/; *n.* జగత్ /jagat/

unmarried girl *n.* కువారి /kuṁvāri/

unmarried man *n.* కువారో /kuṁvārō/

unmuffle బుచ్చో కాడ్ /bucno kāḍ/

unnecessary *adj.* చాయేని /cāyēni/; *adj.* నకామ్ /nakām/

unripe mango అంబా /āmbā/

until then *adv.* ఒత్తెతాణు /ottetāṇu/

untouched *adj.* చూంటేని /cūṇṭēni/;
 v. చిపేకోనిజకో /chipēkōnijakō/
 unwashed *adj.* లగల్లే /lagalḷē/
 upon *adv.* ఊపర్ /ūmpar/
 upper layer పొట్టు /poṭṭu/
 upper one ఉంచేర్ /uṇcēr/
 uppermost *adj.* ఖూబ్ఆదీ /khūbāc/
 uproar *n.* బల్దాయేర్ /balḍāyēr/
 uproot *v.* హలా /halā/
 upstream *adv.* వ్యారోజేరసమ్మక్ /vyārōjērsamnak/

upto brim సీక్ /sīk/
 urgency *adv.* దన్కే /dankē/
 urinated *v.* మూద్దినో /mūddinō/
 urine *n.* మూత్ /mūt/
 urine with bad smell *adj.* రాబ్దో /rābḍo/
 used one *n.* కిదోజకో /kidojako/
 useless *adj.* నకామ్ /nakām/
 utensil *n.* గిన్యా /ginyā/; *n.* రామ్ /ṭhām/
 uvula *n.* కాగ్లా /kāglā/

V

vacant తాల్ /ṭhāl/
 vaccinate *v.* టికాల్ మార్ /ṭikāl mār/
 valley flowing with water or wind *n.* ఖోబో /khōbo/
 value *n.* ఖీమత్ /khīmat/ దామ్ /dām/
 vandalize *v.* ఖులానాక్ /khulānāk/
 vanish *v.* బూడ్జో /būḍjō/
 vegetables *n.* తర్కారి /tarkāri/
 vein *n.* నస్ /nas/
 venom *n.* దవా /davā/; *n.* వస్ /vas/
 vent *n.* వేజ్ /vēj/
 ventricle *n.* ఘర్ /ghar/
 verb *v.* మార్లొ /mārlō/
 verse *n.* కడి /kaḍi/; *n.* గిద్ /gīd/
 vertical *adj.* హూబ్ /hūb/
 very large *adv.* జాప్పా /jāppā/
 very sensitive *adj.* ఆచ్యోసో /āccōso/

vessel *n.* టోకణి /ṭōkaṇi/
 vex *n.* కటాళో /kaṭāḷo/
 via *adv.* తీ /tī/
 vicar *n.* బదల్ /badal/
 vicinity *n.* ధఁయిరో /ḍhaṁyirō/
 victim *n.* ధోకబాజ్ /dhōkabāj/
 view *n.* నంజర్ /nañjar/; *n.* బొమ్మ /bomma/
 violence *n.* మారేర్ /mārēr/
 viper gourd చర్పిందా /carciṇḍā/
 visible *adj.* దికావజకో /dikāvajakō/
 vision నజర్ /najar/
 voice *n.* ఘోగ్ /ghōg/
 volcanoes *n.* అంగారేరో పహాడ్ /aṅgārērō pahāḍ/
 vomit *v.* డాకణ్ణి /ḍākaṇṇi/
 vote *n.* ఓట్ /ōṭ/

W

wage *v.* చాల్ /cāl/
 wager *n.* రాజి /rāji/
 waist కడ్ /kaḍ/
 wait గండిగాసేవాళో /gaṇḍigāsēvālō/ *v.* థమ్ /tham/
 waive *v.* చోడ్ /chōḍ/
 wake *n.* జాగారణ్ /jāgāraṇ/
 walk *n.* చాల్ /cāl/
 walking stick టేకన్ చాలేర్ లక్కి /ṭēkan cālēr lakḍi/
 wall *n.* దివార్ /divār/
 wan *adv.* ఢిలోభస్ /ḍhilōbhas/
 wander *v.* భులాటిపడ్గో /bhulāṭi paḍgo/
 want *v.* చున్లేర్ /cunlēr/; *n.* రేణో /rēṇō/
 war *n.* వ్యార్ /vyār/
 warm water గర్మో /garmō/

warn *v.* చమ్కాన్ /camkān/
 wash *n.* ధోనాకేర్ /dhonākēr/; *n.* ధో /dhō/;
n. ధోయేర్ /dhōyēr/
 washer *n.* ధోబి /dhōbi/
 waste *adj.* నకామ్ /nakām/; *n.* పడావ్ /paḍāv/
 watch *n.* కాన్లి /kāvli/; *n.* ఘడి /ghaḍi/
 watchman *n.* చౌకీదార్ /caukidār/
 water *n.* పాణి /pāṇi/
 waterfall *n.* రేల్కి /rēlki/; *n.* సేడ్ /sēḍ/
 watermelon *n.* తర్బూజ్ /tarbūja/
 watery *adj.* భినోచజకో /bhinōchajakō/
 wave *n.* ఝగ్గో /jhagḷō/
 waves ఝోగో /jhōgo/; *n.* హళోలో /haḷōlō/
 wavy *adj.* నవన్ ఛ /navan chaṁ/

wax *n.* మ్యాణ్ /myāṇ/
 way *n.* వాట్ /vāt/
 we *pron.* ఆపణ్ /āpan/; *pron.* హమ్ /ham/
 weak *adj.* బనా తాక్తేరో /banā tāktēro/
 wealth కమాయి /kamāyi/
 weapon *n.* హత్యార్ /hatyār/
 wear *n.* ప్యారేర్ /pyārēr/; *n.* ప్యార్, /pyār/;
     v. ప్యార్లామ్ /pyārīlām/
 weathered *adj.* అటక్ గొ /aṭak go/
 weave గూంత్ /gūnt/
 weaving *n.* గుంతేర్ /guntēr/
 wedding celebration టేళో /tēlō/
 Wednesday *n. prop.* బద్వార్ /badvār/
 weeds *n.* కలప్ /kalap/
 weight *n.* తోలేర్ /tōlēr/; *n.* భారి /bhāri/
 well *n.* కూయో /kūyō/; *n.* ధాబ్ /dhāb/; *adv.* రాస్ /rās/
 west *n.* ఉంచాల్ /ūncāl/
 wet *adv.* పదన్ /padan/; *v.* భింజోడ్ /bhinjōḍ/ భిన్ /bhin/
 what కాఁయి /kāmyi/
 wheat *adj.* ఘౌఁ /ghaum/
 wheel *n.* గిర్ /girra/
 whelp *v.* జణేర్ /jaṇēr/; *n.* పిల్ల /pilla/
 where *n.* కత్తమ్ /kattām/
 while జర్రాక్ వళా /jarrāk vaḷā/ *adj.* దస్సేక్ /dassēk/
 whinny *v.* గల్కేరో /galkēro/
 whip చాఁమ్మె /cāmmto/
 whirlpool *adj.* అంగోళో /aṅgōlo/
 whirlwind *n.* అంగోళో /aṅgōlo/
 whisk *v.* ఝడ్ కార్ /jhaḍ kār/
 whisper *n.* ఘూన్ ఘూన్ /ghūṁs ghūṁs/
 whistle *n.* సింటి /sinti/
 white *adj.* ధ్వాళో /dhvālō/
 whiteness *adj.* ధ్వాళో /dhvālō/
 who *pron.* కూణ్ /kūṇ/
 whore *v.* కచ్చీ /kacnī/
 whose one is this కేర్ /kēr/
 why *adv.* కస్సేనఁ /kassēnaṁ/;
     adv. కాఁయికనఁ /kāmyikanaṁ/
 wick *n.* గామ్ /gām/; *n.* దీయేర్బత్తి /diyērbatti/
 widow *n.* రాండ్ /rāṇḍ/
 wife *n.* గ్వాణ్ణి /gvāṇṇi/
 will *n.* వీలునామా /vīlunāmā/ హున్ /huṁs/
 will be there *v.* రచఁ /racam/
 willing *v.* సమ్మత్ /sammāt/

wilt *v.* హార్గో /hārgo/
 win *v.* జీతేరో /jītēro/; *v.* జీత్తో /jītto/; *v.* వేరాళు /vērālu/
 window *n.* కిడికి /kiḍiki/
 wing *n.* పొంకోడ /poṅkoḍa/; *n.* పొంకోడా /poṅkoḍā/
 winnow grain వరాడేర్ /varāḍēr/
 winter *n.* శియోళో /śimyaḷō/
 wish *v.* మాంగేర్ /māṅgēr/
 with *adv.* లారఁ /lāraṁ/
 with carelessness అటక్వేతి ఛేనిజకో /aṭakḷēti chēnijako/
 with discipline మలాజేతి /malājēti/
 with hunger భూకేతి /bhūkēti/
 with interest హట్ /haṭ/
 with this *pron.* యేతి /yēti/
 withdrawal *n.* హటోలేర్ /hāṭolēr/
 within *v.* మాయిజ్ /māyij/
 without any reason *n.* తాలొ /నకామ్ /thālo/nakām/
 without any similarity భేద్ఛేనిజు /bhēdchēniju/
 without any worry బనా రంది /banā randi/
 without movement *n.* హలేనిజుఁ /halēnijūṁ/
 without that *adv.* కోని /kōni/
 witness *n.* గవాయి /gavāyi/
 wizard *n.* భకత్ /bhakat/
 wolf *n.* భేడియా /bhēḍiyā/
 woo *v.* లాడ్ కరా /lāḍ karā/
 wood basin with lot of width *n.* కాకోటి /kākoṭi/
 wood cutter రంప్యా /rampyā/
 wooden box *n.* చెక్కార్ సందుక్ /cekkār sanduk/
 wooden peg *n.* ఖిల్లి /khilli/
 wooden post ఖూంటా /khūṇṭā/
 wool *n.* ఉన్ /ūn/
 word *n.* వాజా /vājā/
 work *n.* కామ్ /kām/; *n.* ఘడొజకో విస్తా /ghaḍojako visrā/
     వేల /vēla/
 worker *n.* బాఁయాఁ /bāmyāṁ/
 working person *n.* బాఁయాఁ /bāmyāṁ/
 works *n.* రచన /racana/
 world *n.* జగత్ /jagat/; *n.* జగ్గేస్ /jaggē/; *n.* తన్ /tan/
 worn *adj.* ప్యారజకణో /pyārajakanō/;
     adj. భాందిజకో /bhāndijakō/
 worry *adv.* కటాళో /kaṭālō/; *n.* హఁయి /hāmyi/
 worth *n.* తాహత్ /tāhat/
 wound *n.* ఘావ్ /ghāv/
 wound from burns *n.* అంగారేర్ ఘావ్ /aṅgārēr ghāv/
 wreck *v.* ఫోడ్ /phōḍ/

wretchwretch *n.* బనాగతేరొ /banāgatēro/wrist *n.* ముక్కి /mukki/

writing లకణి /lakaṇi/

279

zero

writing a number ఆంక్ లకేర్ /āṅk lakēr/

wrong *n.* ఖరాప్ /kharāp/; *n.* గలత్ /galat/; *n.* బల్లా /ballā/**Y**yam *n.* సక్కర్ గండ్ /sakkar gand/yard *n.* కొట్టం /koṭṭam/yawn *v.* బగాయి మార్ /bagāyi mār/year *n.* వరస్ /varas/

yellow colour పిళోరంగ్ /piḷoraṅg/

yes *v.* హావఁ /hāvaṁ/yesterday *n.* కాల్ /kāḷ/yield *n.* పాచోజకొ పాంటా /pācōjako pāṇṭā/yoke *n.* కాన్ని /kānni/you *pron.* తమ్ /tam/you (sg.) *pron.* తూఁ /tūṁ/young lady *n.* మొటియార్ చ్యారి /moṭiyār cyāri/young sprouts *n.* నాడ్ /nāḍ/younger sister of mother *n.* కాకి /kāki/youngster *n.* నవేజవాన్ /navējavān/yours *pron.* తోనఁ /tōnaṁ/yourself *n.* తూజ్ /tūj/youth *n.* నవేజవాన్ /navējavān/**Z**zeal *n.* జోర్ /jōr/zero *num.* సున్న /sunna /

